

ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ
ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

สารนิพนธ์
ของ
พันตำรวจโทหญิง ลัดดาวัลย์ สวัสดิ์รักษกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2545

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ
ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

บทคัดย่อ
ของ
พันตำรวจโทหญิง ลัดดาวัลย์ สวัสดิ์รักษกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2545

ลัดดาวัลย์ สวัสดิ์รักษกุล. (2545). ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำและเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจใน 5 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา โดยใช้นักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 117 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 54 ข้อ วัดระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจใน 5 ด้าน ดังกล่าว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t – test.

ผลการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจพบว่า

1. นักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ มีลักษณะความเป็นผู้นำโดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกันมีลักษณะความเป็นผู้นำโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

**A STUDY OF LEADER PERSONALITY OF POLICE NURSING STUDENTS
IN POLICE NURSING COLLEGE**

AN ABSTRACT

BY

POLICE LIEUTENANT COLONEL LADDAWAN SWATDIRAKOON

**Presented in partial fulfillment of requirements
for the Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakarinwirot University**

May 2002

Laddawan Swatdirakoon. (2002). *A Study of Leader Personality of Police Nursing Students in Police Nursing College*. Master's Project, M.Ed. (Educational Administration). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor : Assist. Prof. Dr. Phairojana Klinkularb.

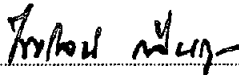
The research had a purposed to study about the leader personality of police nursing students in Police nursing College and compare the leader personality of police nursing student in 5 sections are responsibility , human relationship , decision making ability, creative thinking and ethical which classify the data as year class level. The sampling groups for study are students in the police nursing college total 117 persons. The research equipment are questionnaires that contained 54 items of rating scale which according to 5 variable of leader personality of police nursing students. The statistical analysis was frequencies, mean, standard deviation and t – test.

The findings obtained from the study leader personality of police nursing students in police nursing college suggest that :

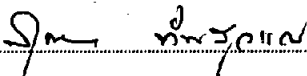
1. The results found that the study for leader personality of police nursing students in the whole view and in details were high.
2. However the finding suggest that Police nursing students who studied in the difference level showed no significant in leader personality as a whole view and in details.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก การบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

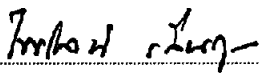
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

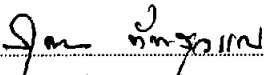
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุธา ทิพย์สุวรรณ)

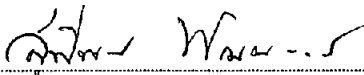
คณะกรรมการสอบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุธา ทิพย์สุวรรณ)

กรรมการ

(อาจารย์ สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์)

กรรมการ

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ ดร. कमเพชร จันตรกุล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

วันที่...๒... เดือน...พฤษภาคม... พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จด้วยดีเพราะได้รับการให้คำปรึกษา คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับงานวิจัยทั้งทางตรงและทางอ้อมจากคณาจารย์คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดา ทัพสุวรรณ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศาสตร์ แสงวงศ์ ผู้แทนกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์ กรรมการสอบสารนิพนธ์ รวมทั้งอาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแล แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดี โดยตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาในการจัดทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พล.ต.ต ไพโรจน์ จันทร์โมลี ผู้บังคับการวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ พ.ต.อ. หญิง ดร. เรืองจิตร กลั่นทประ รองผู้บังคับการวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ พ.ต.อ. หญิง ศิริพร เชษฐวง พยาบาล (สบ.5) หัวหน้างานพยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดา ทัพสุวรรณ ภาควิชาการบริหารการศึกษา และอาจารย์ประพจน์ แยมทิม ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนท่ายหาด ที่ได้เสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ พ.ต.ท.หญิง ดวงสมร เหว่วพัฒน์ พ.ต.ท.หญิง สมจิตต์ หนิมพานิช พ.ต.ท.หญิง สุวิวรรณย์ ภูริปัญญาคุณ คุณยุพา วิริกรรมย์กุล (ประธานรุ่น) และเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ รุ่นที่ 12 ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ ตลอดจนเจ้าหน้าที่สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้กรุณาแนะนำและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ พ.ต.ท.อำนาจ นิลวิไล ที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องบทความย่อภาษาอังกฤษ นักเรียนพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ตลอดจนนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณบุคคลที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ คือคุณแม่พจนีย์ อินทรบุญ พล.ร.ต.พัฒนา อินทรบุญ (ร.น.) ร.ต.พงศ์นที อินทรบุญ (ร.น.) และนายพีรวัฒน์ อินทรบุญ คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแก่บิดาแต่คุณพ่อสุพจน์ – คุณแม่จรัส สวัสดิ์รักษกุล และผู้มีพระคุณทุกท่าน ตลอดจนครู อาจารย์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

พันตำรวจโทหญิง ลัดดาวัลย์ สวัสดิ์รักษกุล

สารบัญ

บทที่	สารบัญ	หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
1/	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
2/	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
3/	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	5
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	การจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ.....	7
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ.....	14
	คุณลักษณะความเป็นผู้นำ.....	16
	ด้านความรับผิดชอบ.....	22
	ด้านมนุษยสัมพันธ์.....	24
	ด้านความสามารถในการตัดสินใจ.....	27
	ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	30
	ด้านจริยธรรม.....	33
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	42
4/	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	43
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	61
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	61
	วิธีดำเนินการค้นคว้า.....	61
	สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
	อภิปรายผล.....	62
	ข้อเสนอแนะ.....	65
	ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	66
	บรรณานุกรม.....	67
	ภาคผนวก.....	74
	ภาคผนวก ก เครื่องมือวิจัย.....	75
	ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	82
	ภาคผนวก ค หนังสือราชการ.....	84
	ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	89

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ.....	47
2	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของ นักศึกษาพยาบาลตำรวจ เป็นรายด้านและในภาพรวมทุกด้าน.....	48
3	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาล ตำรวจในด้านความรับผิดชอบ จำแนกในภาพรวมและรายข้อ.....	49
4	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาล ตำรวจในด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกในภาพรวมและรายข้อ.....	50
5	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาล พยาบาลตำรวจในด้านความสามารถในการตัดสินใจ จำแนกในภาพรวมและ รายข้อ.....	51
6	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา พยาบาลตำรวจในด้านความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ จำแนกในภาพรวม และรายข้อ.....	52
7	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษา พยาบาลตำรวจในด้านจริยธรรม จำแนกในภาพรวมและรายข้อ.....	53
8	เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจใน 5 ด้าน จำแนกตามชั้นปีด้วยค่าสถิติ t- test	54
9	เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในด้าน ความรับผิดชอบ จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน.....	55
10	เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในด้าน มนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน.....	57
11	เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในด้าน ความสามารถในการตัดสินใจ จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน.....	58
12	เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในด้าน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน.....	59
13	เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในด้าน จริยธรรม จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน.....	60

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	6
---	----------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาที่จัดต่อจากระดับมัธยมศึกษา มุ่งพัฒนาคนเข้าสู่อาชีพต่างๆซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ โดยให้การศึกษาที่มีคุณภาพและความเป็นสากล ซึ่งคุณสมบัติของบัณฑิตในระดับอุดมศึกษาคือ มีความรับผิดชอบ มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีมนุษยสัมพันธ์ มีประสิทธิภาพในการทำงาน เป็นผู้ใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรอบคอบ เป็นผู้มองเห็นการณ์ไกล รู้จักตนเอง เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความเชื่อมั่นในตนเอง ซื่อสัตย์สุจริตและมีความยุติธรรม และที่สำคัญคือการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต ให้มีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความคิดกว้างไกล กล้าหาญ มีวินัยในตนเอง ตลอดจนสามารถปรับปรุงการทำงาน ให้ทันสมัยอยู่เสมอ (อติญาณ์ ศรีเกษตริน. 2543 : 1)

การศึกษาด้านการพยาบาลเป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นการเตรียมคนเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล โดยมีจุดมุ่งหมายคือ การผลิตพยาบาลให้มีคุณภาพ มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ ตลอดจนมีความสามารถในการตัดสินใจ และมีลักษณะของความเป็นผู้นำ เป็นการเตรียมนักศึกษาให้เป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในปัจจุบัน สังคมโลก เปลี่ยนแปลงไปสู่ การพัฒนามากขึ้น ดังนั้น พยาบาลจะต้อง “ก้าวมัน ทันโลก” คือ ทำในสิ่งที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และการที่จะพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลให้ไปสู่การ “ก้าวล้ำนำโลก” ได้นั้นพยาบาลวิชาชีพควรมีลักษณะที่สำคัญคือ “การมีภาวะผู้นำ หรือการมีลักษณะของความเป็นผู้นำ และมีขีดความสามารถในระดับสากล” (ดวงพร ศรีจันทร์วงศ์. 2540 : 1) และบัณฑิตพยาบาล จะต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพและสังคมต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอและพร้อมที่จะเป็นผู้นำ (ฟาริดา อิบราฮิม. 2537 : 17)

งานของพยาบาลนั้นเป็นงานที่มีลักษณะพิเศษ เพราะเป็นงานที่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ พฤติกรรมของผู้นำหรือผู้บริหารการพยาบาลย่อมมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของพยาบาลประจำการและเจ้าหน้าที่อื่นๆที่เกี่ยวข้องในวงการพยาบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเจตคติต่อบุคคล ต่ออาชีพ และต่อความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ซึ่งจะเป็นผลสะท้อนถึงการให้บริการแก่ผู้ป่วยและผู้มารับบริการ และไม่เพียงแต่พฤติกรรมของผู้บริหารหรือผู้นำโดยตำแหน่งเท่านั้น พฤติกรรมของพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการพยาบาลทุกคน ยังมีผลต่อประสิทธิภาพของการพยาบาลด้วย เพราะถือได้ว่าพยาบาลทุกคนเป็นผู้นำในทีมสุขภาพ ในด้านการพยาบาล การป้องกันโรคและการฟื้นฟูสุขภาพของผู้ป่วยและประชาชนทั่วไป

ซึ่งได้มอบหมายความรับผิดชอบและความไว้วางใจให้กับพยาบาล และในการปฏิบัติงานประจำวันในหน่วยงาน พยาบาลทุกคนมีโอกาสเป็นผู้นำได้เท่าๆกัน คือเป็นผู้นำในวิชาชีพ เป็นผู้นำในทีมการพยาบาล และเป็นผู้นำหรือหัวหน้าของเจ้าหน้าที่อื่นๆเป็นต้น (สุลักษณ์ มีชูทรัพย์.

2539 : 148-149)

ดังนั้นสมรรถนะด้านความเป็นผู้นำจึงมีความสำคัญอย่างมากสำหรับวิชาชีพพยาบาล เนื่องจากผู้นำเป็นผู้มีความสำคัญยิ่งต่อทุกองค์การ เพราะในองค์การที่ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำจะก่อให้เกิดผลดีต่อองค์การคือทำให้สามารถดำเนินการตามเป้าหมายที่ต้องการโดยที่บุคคลในองค์การมีความพึงพอใจในงาน เต็มใจที่จะปฏิบัติงานอันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานดีตามไปด้วย (วิภาดา คุณาวิทิตกุล. 2539 : 50) ความเป็นผู้นำนั้นสามารถสร้างศรัทธาและความเชื่อถือทำให้เกิดมีผู้ตามโดยอัตโนมัติ สามารถทำหน้าที่หลายๆประการที่จะชักนำผู้ตามไปสู่สิ่งที่สังคมต้องการให้มากที่สุด (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2541 : 11) *

วิทยาลัยพยาบาลตำรวจเป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลในฐานะองค์กรทางสังคมซึ่งทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตพยาบาลเพื่อเป็นพยาบาลวิชาชีพที่จะสามารถให้บริการแก่สังคม ตลอดจนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ มีภูมิปัญญาที่จะใช้วิจรรณญาณในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม และที่สำคัญคือมีลักษณะของความเป็นผู้นำโดยมีโครงสร้างของหลักสูตรคือ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ มีระยะเวลาการศึกษา 4 ปี การศึกษาประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติดังนี้ ภาคทฤษฎีจะศึกษาหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพหมวดวิชาชีพ หมวดวิชาเลือก และหมวดวิชาการตำรวจ ส่วนภาคปฏิบัตินักศึกษาพยาบาลตำรวจต้องขึ้นฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยตามแผนกต่างๆ ทั้งในโรงพยาบาลและในชุมชน

จากหลักสูตรจะเห็นว่านักศึกษาพยาบาลจะต้องปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องกับคนและสังคม ดังนั้นความเป็นผู้นำจึงเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่มีความสำคัญที่วิทยาลัยพยาบาลตำรวจได้ถือเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญในการดำเนินการเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก มีความยุติธรรม รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ มีความละเอียดรอบคอบ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม และความซื่อสัตย์ มีความเสียสละ มีน้ำใจ มีเจตคติที่จะให้บริการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทย เป็นการเตรียมให้นักศึกษามีความพร้อมที่จะเป็นผู้นำและสามารถใช้ความเป็นผู้นำของตนได้ อย่างเหมาะสม (วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. 2538 : 110)

จึงกล่าวได้ว่าความเป็นผู้นำเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีในตัวนักศึกษาพยาบาลทุกคน แต่เนื่องจากยังไม่มีการศึกษาว่านักศึกษาพยาบาลตำรวจมีความเป็นผู้นำมากน้อยเพียงใดผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำในด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม ของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ซึ่งเป็นสถาบันในระดับอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิต

พยาบาล และได้ทำการศึกษาเฉพาะนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เนื่องจาก นักศึกษาพยาบาลทั้งสองชั้นปีนี้เป็นนักศึกษาที่ใกล้จะสำเร็จการศึกษา ไปประกอบวิชาชีพ พยาบาล ซึ่งผลการวิจัยนี้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ทั้ง ภาควิชา และภาคปฏิบัติ ตลอดจนเป็นแนวทางในการปลูกฝังและอบรมให้นักศึกษาพยาบาล ตำรวจ มีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ และสำเร็จเป็นบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพสามารถ พัฒนาวิชาชีพพยาบาลและประเทศชาติให้ก้าวหน้าต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ปีการศึกษา 2544 ในด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม ของนักศึกษาพยาบาลตำรวจชั้นปีที่ 3 กับนักศึกษาพยาบาลตำรวจชั้นปีที่ 4

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียน การสอนทั้งภาควิชาและภาคปฏิบัติ ตลอดจนเป็นแนวทางในการปลูกฝังอบรมและเสริมสร้าง นักศึกษาพยาบาลตำรวจให้มีลักษณะความเป็นผู้นำด้านวิชาชีพพยาบาลตามความต้องการของ สังคมต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ รวม 5 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้าน ความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาพยาบาลตำรวจใน วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2544 ประกอบด้วย นักศึกษาพยาบาล ตำรวจชั้นปีที่ 3 จำนวน 51 คน และนักศึกษาพยาบาลตำรวจชั้นปีที่ 4 จำนวน 66 คน รวม 117 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 117 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ สถานภาพของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ จำแนกตาม ชั้นปี คือ

3.1.1 นักศึกษาพยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 3

3.1.2 นักศึกษาพยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 4

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านความรับผิดชอบ

3.2.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์

3.2.3 ด้านความสามารถในการตัดสินใจ

3.2.4 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.2.5 ด้านจริยธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ หมายถึง สถาบันการศึกษาวิชาชีพพยาบาล มีฐานะเป็นกองบังคับการในสังกัดสำนักงานแพทย์ใหญ่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่ในการให้การศึกษาอบรมและผลิตบัณฑิตพยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล และพยาบาลภาคสนาม

2. นักศึกษาพยาบาลตำรวจ หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2544 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

3. ชั้นปี หมายถึง นักศึกษาพยาบาลตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2544 ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

4. ลักษณะความเป็นผู้นำ หมายถึง บุคคลที่สามารถนำกลุ่มไปในทิศทางที่ต้องการและมีคุณลักษณะเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนมีจริยธรรม สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการวิจัยนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจไว้ 5 ด้าน คือ

4.1 ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะของการมีความสนใจ ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำงานด้วยความรู้สึกผูกพัน ความละเอียดรอบคอบ และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยความเต็มใจ เอาใจใส่ ระวังระวัง ขยันหมั่นเพียร

อดทนต่ออุปสรรค มีการติดตามผลของงานที่ได้ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำไปทั้งในแง่ที่เป็นผลดีและผลเสีย

4.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างความเข้าใจอันดีต่อบุคคลอื่นเพื่อให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกที่ดี เกิดความพอใจ เกิดความรักใคร่ มีความสามัคคี โดยใช้ศิลปะในการที่จะเข้ากับคนเพื่อให้เขาร่วมมือกับเราด้วยความเต็มใจ และทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.3 ด้านความสามารถในการตัดสินใจ หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้เหตุผลในการพิจารณาวิเคราะห์และหาทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติงาน และสามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการให้การพยาบาล ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4.4 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการหาหนทางพัฒนางานที่ตนรับผิดชอบให้เจริญก้าวหน้า พัฒนาดตนเอง วิชาชีพ และพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ

4.5 ด้านจริยธรรม หมายถึง กฎเกณฑ์ความประพฤติที่ดีงาม เพื่อประโยชน์สุขต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงการพิจารณาตัดสินใจเลือกกระทำการใดๆ ได้เหมาะสม

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

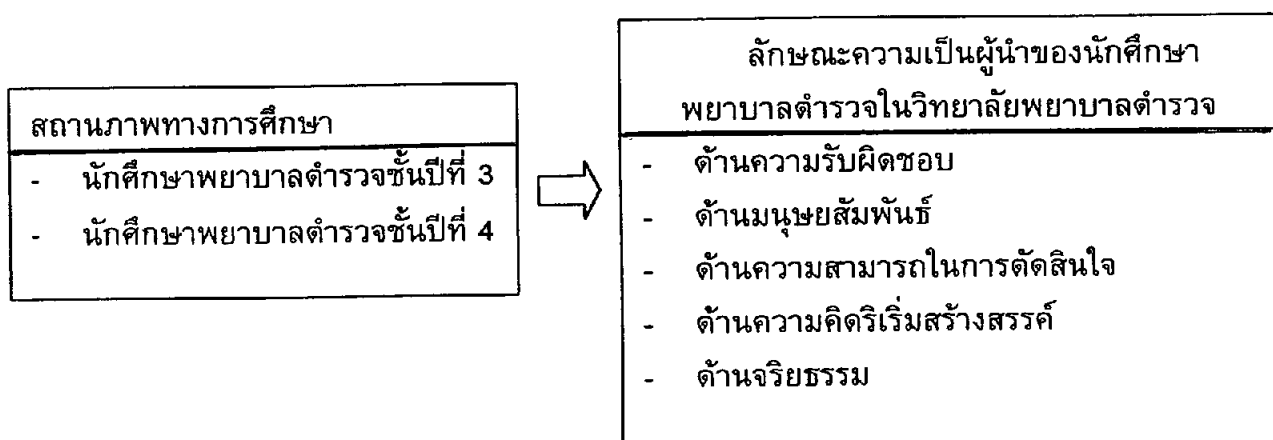
1. นักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ มีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ที่มีสถานภาพทางการศึกษาต่างกัน มีลักษณะความเป็นผู้นำ ในด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจตามแนวคิดของ กวี วงศ์พุ่ม (2542 : 109-110) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำที่ดีต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุพัตรา สุภาพ (2536: 49-50) ที่ได้กล่าวว่าคุณสมบัติของผู้นำที่ดีคือมีมนุษยสัมพันธ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนมีวินัย เคารพกฎเกณฑ์และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และนันทนา ธรรมบุศย์ (2538 : 24-25) ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำยุคใหม่คือมีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความคิดริเริ่ม

สร้างสรรค์ มีคุณธรรมรู้อะไรควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ ซึ่งแนวคิดที่กล่าวมานี้เป็นแนวคิดที่มีโครงสร้างและเนื้อหาที่สอดคล้องกับงานวิจัย เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ซึ่งได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ
3. คุณลักษณะความเป็นผู้นำ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

วิทยาลัยพยาบาลตำรวจเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2513 ซึ่งการจัดการศึกษาเป็นระดับอุดมศึกษาซึ่งมีโครงสร้างเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับวิชาชีพของทบวงมหาวิทยาลัย ใช้เวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรซึ่งเป็นการศึกษาเต็มเวลา 4 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับปริญญาบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยมีปริญญาดังนี้ (วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. 2538 : 110)

วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ มีความเชื่อว่าพยาบาลวิชาชีพที่จะสามารถให้บริการแก่สังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์สูงนั้น จะต้องมีความรู้ทั่วไปและความรู้ด้านวิชาชีพ อย่างเพียงพอ ในการที่จะสามารถรับมือกับความต้องการด้านร่างกายและจิตใจ เกี่ยวกับการป้องกันโรค ส่งเสริม ฟื้นฟู และดำรงไว้ซึ่งอนามัยที่สมบูรณ์ของประชาชน ซึ่งรวมทั้งการจำแนก วิเคราะห์ และวินิจฉัยปัญหาทางด้านการพยาบาล และการให้การรักษาโรคภายในขอบเขตที่กฎหมาย กำหนดไว้ นอกจากนี้พยาบาลวิชาชีพ จะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ยึดมั่นในจรรยาวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม สามารถปรับปรุงและพัฒนาตนเองในทางที่ดี มีคุณสมบัติของพลเมืองดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีสมรรถภาพโดยมีค่านิยมร่วมกันคือ รักสถาบัน มุ่งมั่นวิชาการ สมานสามัคคี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม โดยมีวัตถุประสงค์คือ มุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีคุณสมบัติดังนี้

1. สามารถนำความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ มาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการรักษาพยาบาล การปฏิบัติงานทั่วไปทั้งในสถานที่และชุมชนได้เหมาะสมกับสถานการณ์และวิวัฒนาการของวิชาชีพและสังคม

2. สามารถให้การพยาบาลอย่างเป็นระบบโดยนำกระบวนการพยาบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาของผู้ป่วยและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สามารถจำแนกวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาวางแผนเพื่อให้การพยาบาลตามปัญหาอาการของผู้ป่วย ครอบครัว และชุมชนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมแต่ละราย
4. สามารถประสานงาน ร่วมงานเสนอความคิดเห็นและตัดสินใจได้ทันเวลาที่ทั้งในด้านวิชาชีพ และการดำรงชีพในสังคม
5. สามารถให้การส่งเสริม ฟื้นฟู ป้องกันโรคและรักษาไว้ซึ่งอนามัยของประชาชน
6. สามารถประกอบกิจกรรมด้วยความรอบคอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ค้นคว้าศึกษาปัญหาต่างๆ แก้ปัญหาด้วยสติปัญญา มีการยืดหยุ่น และมองการณ์ไกล
7. สามารถให้การรักษาโรคได้ภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดให้ด้วยความรับผิดชอบสามารถทำการพยาบาลภาคสนามตามแผนงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
8. สามารถพัฒนาตนเอง และร่วมพัฒนาวิชาชีพในทางริเริ่มสร้างสรรค์
9. ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย คุณธรรมของพลเมืองดีและในจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยแสดงออก ถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพสิทธิมนุษยชนในการปฏิบัติ การพยาบาล

โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย 5 หมวดวิชา รวม 144 หน่วยกิต กับ 320 ชั่วโมง (วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. 2538 : 111) มีรายละเอียดดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป จำนวน 36 หน่วยกิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชา ดังนี้
 - 1.1 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 10 หน่วยกิต
 - 1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 8 หน่วยกิต
 - 1.3 กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์ 6 หน่วยกิต
 - 1.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และวิชาคณิตศาสตร์ 12 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ 24 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาชีพ 76 หน่วยกิต
4. หมวดวิชาเลือก 8 หน่วยกิต
5. หมวดวิชาการตำรวจ 320 ชั่วโมง

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีลักษณะของความเป็นผู้นำนั้น วิทยาลัยพยาบาลตำรวจได้สอดแทรกทักษะของความเป็นผู้นำไว้ในทุกหมวดวิชาอยู่แล้ว และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้จะกล่าวถึงเฉพาะวิชาที่มุ่งเน้นในเรื่องของความเป็นผู้นำที่นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ได้เรียนโดยบรรจุไว้ในวิชากลุ่มพลวัต(Group Dynamics) ซึ่งเป็นหมวดวิชาเลือกโดยจัดให้นักศึกษาพยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 3 เรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา และวิชาการบริหารการพยาบาลอยู่ในหมวดวิชาชีพ โดยจัดให้นักศึกษา

พยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 4 เรียนทฤษฎีในภาคการศึกษาที่ 1 และฝึกภาคปฏิบัติในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษา และกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีรายละเอียดดังนี้

วิชากลุ่มพลวัต (Group Dynamics)

ขอบเขตวิชา

ศึกษาเรื่องของกลุ่มคน อิทธิพลต่างๆ ที่มีต่อมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่ม รวมทั้งการยอมรับและเข้าใจพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาทัศนคติ และพฤติกรรมอันจะเป็นประโยชน์ในการสร้างเสริมความสัมพันธ์และการทำงานเป็นกลุ่ม

วัตถุประสงค์ของวิชา

1. เพื่อให้เข้าใจถึงกลุ่ม ธรรมชาติของกลุ่ม โครงสร้างและองค์ประกอบของกลุ่ม
2. เพื่อให้รู้และเข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ของการเป็นผู้นำกลุ่ม และสมาชิกกลุ่ม
3. อธิบายและวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของกลุ่ม และกระบวนการกลุ่มได้ถูกต้อง
4. อธิบายคุณลักษณะพิเศษอิทธิพลและพฤติกรรมส่วนบุคคลที่เกิดภายในกลุ่มได้
5. เพื่อให้เข้าใจในพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นอันเป็นรากฐานสำคัญของการ

อยู่ร่วมกัน

6. เพื่อให้เข้าใจถึงอิทธิพลต่างๆ ที่มีต่อมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่ม
7. สามารถนำความรู้และประสบการณ์ตรงไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้

เนื้อหาวิชา

1. An Introduction of Group Dynamics - Definition of Group
- Type of Group
2. Origins of Group Dynamics (Group Structure)
3. Nature of Human Being
4. Leader - Types of Group
- Facilitative Leader
- Non – Facilitative Leader
5. Member - Passive Member
- Active Member
- How to be a good member?
6. New way of managing Conflict
7. Communication skills - Listening
- Responding
- Creative Thinking
8. Transactional Analysis
9. Human Relationship

10. Giving - Receiving

11. Self - Analysis

วิชาการบริหารการพยาบาล

ขอบเขตวิชา

ศึกษาความหมายและหลักการเบื้องต้นของการบริหารงานทั่วไป การวางแผนการมอบหมายงาน การแนะนำช่วยเหลือและนิเทศงานโดยเน้นถึงบทบาทของหัวหน้าทีมต่อการจัดและบริหารหอผู้ป่วย ตลอดจนการบริหารงานพัสดุ การดูแลอาคาร สถานที่ งานธุรการและงานสารบรรณที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์ของวิชา

เมื่อนักศึกษาพยาบาลตำรวจเรียนวิชานี้จบแล้ว จะมีความสามารถ

1. อธิบายความหมายและกระบวนการบริหารงานโดยทั่วไปได้
2. แสดงออกถึงภาวะการเป็นผู้นำทีมการพยาบาลได้
3. มอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่ได้ตามขอบเขตความรับผิดชอบแต่ละระดับอย่างถูกต้องเหมาะสม
4. นิเทศงานและประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกในทีมการพยาบาลได้
5. ติดต่อสื่อสารและประสานงานกับผู้ร่วมงานผู้เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. เขียนแผนงาน บันทึกและรายงานการปฏิบัติงานในลักษณะต่างๆได้

เนื้อหาวิชา

1. ความหมายของการบริหารงาน (Definition)
 - แนวคิดในการบริหารงานทั่วไป (Concept of Management)
 - แนวคิดในการบริหารงานการพยาบาล (Management in Nursing)
2. กระบวนการบริหาร (Process of Management)
3. ภาวะผู้นำ
 - ความหมาย
 - หลักความเป็นผู้นำ
 - ประเภทของผู้นำ
 - ลักษณะของผู้นำที่ดี
 - บทบาทผู้นำทางการพยาบาล
4. การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในงาน
5. การบริหารงานบุคคล
6. หน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหอผู้ป่วยต่อการบริหารการพยาบาล
7. สัมมนาการบริหารการพยาบาล
8. หน้าที่ความรับผิดชอบของโรงพยาบาลโดยทั่วไปและฝ่ายการพยาบาล

เมื่อนักศึกษาเรียนทฤษฎีจบแล้วจะต้องฝึกปฏิบัติการพยาบาล โดยการจัดจากประสบการณ์จริงบนหอผู้ป่วยตามแผนกต่างๆในโรงพยาบาล เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะ ซึ่งมี เกณฑ์การประเมินในการฝึกปฏิบัติคือ

- ด้านความรู้ความสามารถ
- ด้านความรับผิดชอบในหน้าที่
- ด้านมนุษยสัมพันธ์
- ด้านความสามารถในการเป็นผู้นำ

กิจกรรมเสริมหลักสูตร

วิทยาลัยพยาบาลตำรวจตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ซึ่งนอกเหนือจากกิจกรรมในหลักสูตรเช่น การศึกษาดูงานนอกสถานที่แล้ว วิทยาลัยพยาบาลตำรวจยังสนับสนุนให้จัดกิจกรรมอื่นๆ เพื่อส่งเสริมความรักสามัคคีในหมู่คณะ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย สามารถปฏิบัติงานร่วมกับนักศึกษาสถาบันอื่นๆในรูปแบบของกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามระเบียบวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ว่าด้วยกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ พ.ศ.2529 (วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. 2538 : 38) อนุมัติให้นักศึกษาพยาบาลตำรวจ ดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาในรูปแบบชมรมจำนวน 5 ชมรม ตามความสนใจของนักศึกษาทุกชั้นปี คือ

1. ชมรมภาษาหนังสือ และโสต มีวัตถุประสงค์เพื่อ:-

- 1.1 ให้นักศึกษารู้จักการทำงานร่วมกัน
- 1.2 เสริมสร้างความคิดริเริ่ม
- 1.3 รู้จักแสดงออกในสิ่งที่ดีงาม
- 1.4 มีนิสัยรักการอ่านและการเขียนหนังสือ
- 1.5 เผยแพร่ข่าวสารและวิชาการในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
- 1.6 ให้การสนับสนุนและร่วมมือในการจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยพยาบาล
- 1.7 ส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ

กิจกรรมที่ปฏิบัติ ได้แก่

- 1.) การจัดบทร้อยกรองหรือเรียงความเนื่องในโอกาสวันให้ครู, วันแม่, วันเฉลิมพระชนมพรรษาและวันปิยมหาราช เป็นต้น
- 2.) จัดบอร์ดวิชาการบริเวณห้องรับแขกชั้น 1
- 3.) จัดกิจกรรมร่วมกับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในโอกาสต่างๆ เช่นวันลอยกระทง วันจุฬาวิชาการ เป็นต้น

4.) จัดโครงการออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทในระหว่างปิดภาคการศึกษาภาคแรกโดยได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาพยาบาลตำรวจจัดกิจกรรมต่างๆให้นักเรียนและประชาชนในบริเวณใกล้เคียง ดังนี้

- ตรวจสุขภาพอนามัยเด็กนักเรียน, กำจัดเหา
- สอนสุขศึกษาให้นักเรียน
- เยี่ยมและแนะนำเรื่องโภชนาการและอนามัยสิ่งแวดล้อมแก่นักเรียนและประชาชนใกล้เคียง
- จัดหาเกลือไอโอดีนแจกนักเรียน
- สาธิตและจัดอาหารที่ถูกสุขลักษณะเสริมโครงการอาหารกลางวัน

2. ชมรมกีฬา มีวัตถุประสงค์เพื่อ:-

- 2.1 ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ และกลุ่มผู้ร่วมวิชาชีพ
- 2.2 ส่งเสริมสุขภาพพลานามัยและนันทนาการ
- 2.3 ส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลตำรวจมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
- 2.4 เตรียมนักกีฬาให้แก่อำเภอบ้านแพ้วใหญ่ ในการทดสอบการกีฬาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- 2.5 เผยแพร่ชื่อเสียงของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กิจกรรมที่ปฏิบัติ

1.) กีฬาสถาบันพยาบาล เป็นการจัดแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันพยาบาลจำนวนประมาณ 23 สถาบัน

2.) โครงการกีฬายานในสำนักงานแพทยใหญ่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3.) จัดให้มีการเล่นกีฬาทั้งในอาคารและกลางแจ้งเพื่อเป็นการเสริมสร้างสุขภาพให้แข็งแรง

3. ชมรมสวัสดิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อ :-

- 3.1 ให้บริการสุขภาพอนามัยแก่นักศึกษาพยาบาลตำรวจ
- 3.2 ให้บริการนันทนาการภายในหอพัก
- 3.3 จัดหากองทุนหมุนเวียนเพื่อให้นักศึกษาพยาบาลตำรวจผู้เดือดร้อนยืมยืมฉุกเฉินตามที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้ยืม
- 3.4 จัดหารายได้พิเศษในเวลาว่าง เพื่อนำรายได้ตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการแก่นักศึกษาพยาบาลตำรวจ เช่นการขายของและเครื่องใช้ที่จำเป็นในหอพัก

- 3.5 พิจารณาจัดสิ่งของเยี่ยมอาจารย์, ผู้มีพระคุณ, และนักศึกษาพยาบาลที่เจ็บป่วย และในโอกาสสำคัญๆ

กิจกรรมที่ปฏิบัติ

1.) จัดของเยี่ยมนักศึกษาพยาบาลตำรวจที่เจ็บป่วย
2.) จัดทำแผนตรวจสอบสภาพนักศึกษา
3.) จัดทำของที่ระลึก, เสื้อยืดจำหน่ายเพื่อหารายได้ไว้ใช้ในกิจกรรม

ต่างๆ

3. ชมรมดนตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ :-

- 3.1 เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกเวลา
- 3.2 เป็นการนันทนาการ
- 3.3 เสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะฝึกให้มีความคิดริเริ่ม
- 3.4 ให้นักศึกษาได้แสดงออกถึงความสามารถพิเศษ ฝึกให้เกิดความกล้าในการออกสังคม

กิจกรรมที่ปฏิบัติ

- 1.) แสดงในโอกาสสำคัญๆของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ เช่นการ
แสดงดนตรีไทยในวันไหว้ครู
- 2.) แสดงในโครงการชิงถ้วยพระราชทาน
- 3.) โครงการดนตรีไทยอุดมศึกษา

5. ชมรมพุทธศาสน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ:-

- 5.1 ฟื้นฟูและรักษาสืบทอดไว้ซึ่งศาสนาพุทธ อันเป็นศาสนาประจำชาติไทย
- 5.2 ให้นักศึกษาพยาบาลตำรวจเข้าใจถึงหลักคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและสามารถนำมาใช้ในทางปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง
- 5.3 รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ในการทำกิจกรรมต่างๆของพุทธศาสนา
- 5.4 ให้นักศึกษาพยาบาลตำรวจมีที่พึ่งและสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ เป็นแนวทางให้นักศึกษาประพฤติปฏิบัติแต่ในสิ่งที่ดีงาม
- 5.5 ให้นักศึกษารู้จักใช้วิจารณญาณพิจารณาเหตุผลและฝึกความจำ
- 5.6 เป็นชมรมติดต่อดูประสานงานหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับชมรมพุทธศาสน์ของมหาวิทยาลัยและสถาบันอื่นๆ

กิจกรรมที่ปฏิบัติ ได้แก่

1.) โครงการปฏิบัติธรรมเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2.) โครงการอบรมธรรมเพื่อพัฒนาจิตใจ
3.) โครงการทำบุญตักบาตร ในวาระขึ้นปีใหม่
4.) โครงการทำบุญในวันมาฆบูชา, วันวิสาขบูชา, วันคล้ายวัน

สถาปนาวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

นอกจากกิจกรรมเสริมหลักสูตรแล้ววิทยาลัยพยาบาลตำรวจยังได้จัดโครงการปรับพื้นฐานพัฒนาบุคลิกภาพผู้ที่ผ่านการสอบคัดเลือกก่อนเข้าศึกษาโดยให้นักศึกษาเข้าร่วมโครงการปรับพื้นฐานเพื่อเป็นการเสริมสร้างความคุ้นเคย ลดช่องว่างระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง และอาจารย์ ณ บ้านพักตากอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี หรือ ค่ายพระรามหก อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี โดยเชิญวิทยากรพิเศษจากภายนอก ระยะเวลา 2 วัน 1 คืน (วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. 2538 : 43)

ดังที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่านอกจากรายวิชาโดยตรงแล้ว ยังได้มีการสอดแทรกทักษะด้านผู้นำในวิชาอื่นและในโอกาสอันควร จากปรัชญา วัตถุประสงค์ ตลอดจนโครงสร้างของหลักสูตรที่กล่าวมาแล้วนั้น วิทยาลัยพยาบาลตำรวจยังมุ่งเน้นที่จะผลิตบัณฑิตพยาบาลให้มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำตลอดจนมีความอดทน รับผิดชอบเสียสละ มีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความสามารถในการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้บริการด้านสุขภาพอนามัยแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ

ลักษณะของผู้นำเป็นลักษณะของผู้ที่มีอิทธิพล และนำผู้อื่นได้ การนำจึงเป็นระบบปฏิสัมพันธ์ที่ไม่หยุดนิ่ง และต้องอาศัยทฤษฎีพื้นฐานดังที่ กวี วงศ์พุ่ม (2542:117-123) ได้ประมวลไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีลักษณะผู้นำ (Trait Theories)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่า บุคคลบางคนเกิดมาพร้อมด้วยลักษณะบางประการ ที่จะช่วยสนับสนุนให้เขาเป็นผู้นำได้ ซึ่งหมายถึงคุณลักษณะ ดังนี้

- 1.1 ลักษณะทางกาย (Physical characteristics) ได้แก่ อายุ ลักษณะท่าทาง ส่วนสูง และน้ำหนัก
- 1.2 ภูมิหลังทางสังคม (Social background) ได้แก่ การศึกษา สถานภาพทางสังคม และการเชิยบถาณะทางสังคม
- 1.3 สถิติปัญญาความรู้ความสามารถ (Intelligence) ได้แก่ พุดเก่ง ดัดสินใจดี และฉลาดหลักแหลม

1.4 บุคลิกภาพ (Personality) ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสุขุมรอบคอบ และความกระตือรือร้น

1.5 ลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (Task-relation characteristics) ได้แก่ เป็นผู้ต้องการความสำเร็จและมีความรับผิดชอบสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.6 ลักษณะต่างๆทางสังคม (Social characteristics) ได้แก่ เป็นผู้มุ่งสัมพันธ์สูง

2. ทฤษฎีพฤติกรรมของผู้นำ (Behavioral Theories)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่า พฤติกรรมของผู้นำเป็นเครื่องชี้ถึงความสำเร็จของความเป็นผู้นำ ซึ่งแบ่งพฤติกรรมของผู้นำ ออกเป็น 3 พฤติกรรม ดังนี้

2.1 พฤติกรรมแบบเผด็จการ (Autocratic Style) เป็นผู้นำที่รวมการตัดสินใจไว้ที่ตนเอง จะเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและวิธีการตลอดจนควบคุมพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด

2.2 พฤติกรรมแบบประชาธิปไตย (Democratic or Participative Style) ผู้นำประเภทนี้จะดึงผู้ใต้บังคับบัญชาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ด้วยความเชื่อว่าการเข้ามามีส่วนร่วมจะทำให้ได้ความคิดเห็นที่กว้างขวางขึ้น และทำให้การยอมรับจากสมาชิกมีมากขึ้น

2.3 พฤติกรรมแบบเสรีนิยม (Laissez-Faire Style) เป็นผู้นำประเภทที่ค่อนข้างจะ "ปล่อย" คือจะให้คำแนะนำต่างๆ ไปเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย แล้วปล่อยให้ผู้ใต้บังคับบัญชากำหนดแนวทางการปฏิบัติเอง ซึ่งวิธีการนี้ผู้ใต้บังคับบัญชามีอิสระอย่างมาก และผู้ที่ทำงานจะถูกสนใจด้วยตัวของเขาเอง ลักษณะความสัมพันธ์จะมีน้อย การทำงานเป็นไปในลักษณะเกรงใจ ไม่มีกฎเกณฑ์ ถือตัวใครตัวมัน ผู้นำจึงไม่สามารถเป็นหลักยึดได้

3. ทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์ (Contingency or Situation Theories)

ทฤษฎีนี้จะชี้ให้เห็นว่าจะมีลักษณะหรือปัจจัยหลายๆประการ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จในความเป็นผู้นำซึ่งมีลักษณะพลวัต (dynamics) อยู่ตลอดเวลา ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างแบบของผู้นำและความสำเร็จในสถานการณ์ ที่ผู้นำมีความสามารถควบคุมอยู่ในระดับต่างๆดังนี้

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและสมาชิกในกลุ่ม

3.2 โครงสร้างของงาน ซึ่งหมายถึง ระดับของความแข็งชัดของจุดมุ่งหมายของงาน ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ตลอดจนแนวทางในการทำงาน

3.3 อำนาจตามหน้าที่ของผู้นำ ซึ่งหมายถึง ระดับอำนาจของผู้นำในการให้คำแนะนำและให้โทษผู้ใต้บังคับบัญชาหรือสมาชิกในกลุ่ม

4. ทฤษฎีวิถีทางเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้ (The Parth Goal Theory of Leadership) กำหนดรูปแบบของผู้นำไว้ 4 รูปแบบ คือ (วรรณารถ แสงมณี. 2538 : 22-23)

4.1 ความเป็นผู้นำแบบสั่งการ (Leader Directiveness) ผู้นำประเภทนี้ มักอนุญาตให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับทราบอย่างชัดเจนว่าอะไรคือสิ่งที่พวกเขาต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำให้เกิดผลสำเร็จ ตลอดจนแนะนำจัดหาแนวทางให้ว่าควรจะต้องทำอย่างไร

4.2 ความเป็นผู้นำแบบให้การสนับสนุน (Leader Supportiveness) ผู้นำประเภทนี้จะแสดงความเป็นมิตรภาพเอาใจใส่ดูแล ศึกษาความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาจะรู้สึกถึงความเป็นมิตรและสามารถเข้าถึงความเป็นกันเองกับผู้บังคับบัญชาได้โดยไม่ลำบากใจ

4.3 ผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จเป็นสำคัญ (Leader Achievement) ผู้นำประเภทนี้จะแสดงออกถึงความเชื่อมั่นอย่างสูงสุดที่ตนมีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และชอบตั้งวัตถุประสงค์ที่ท้าทายให้ใช้ความสามารถเพื่อให้งานสำเร็จ

4.4 ผู้นำแบบเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม (Leader Participativeness) เป็นผู้นำที่ชอบปรึกษางานร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งให้เกียรติและเห็นคุณค่าในแนวความคิดของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยดี

ทฤษฎีทั้ง 4 นี้เป็นแนวทางอย่างหนึ่งของการกระทำของผู้นำ ในการพัฒนาตนให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เกิดความพอใจในหน้าที่การงาน พยายามส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความสามารถสนใจในงานหรือเต็มใจที่จะทำงานร่วมกัน

3. คุณลักษณะความเป็นผู้นำ

ผู้นำ (Leader) คือบุคคลที่นำผู้อื่นหรือกลุ่ม และได้รับการแต่งตั้ง หรือได้รับการยกย่องจากกลุ่มขึ้นเป็นหัวหน้า และเป็นผู้ตัดสินใจเนื่องจากเป็นผู้ที่มีความสามารถในการปกครองบังคับบัญชาและจะพาผู้ใต้บังคับบัญชาหรือกลุ่มชนไปในทางที่ดี หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้ที่มีศิลปะที่สามารถมีอิทธิพลเหนือคนอื่น ๆ และนำบุคคลเหล่านั้นไปได้ โดยได้รับความไว้วางใจและเชื่อใจอย่างเต็มที่ อีกทั้งยังได้รับความเคารพนับถือ ความร่วมมือ และความมั่นใจจากผู้ใต้บังคับบัญชาเหล่านั้นอย่างจริงใจ (กิตติ ดยัคคานนท์. 2532 : 21) ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำนั้นมีนักวิชาการ ให้ทัศนะไว้หลากหลายด้วยกัน ดังนี้

ทวี วงศ์พุม (2542:106-110) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ คือลักษณะอันมีคุณค่าอย่างยิ่ง ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเชื่อถือ เชื่อมั่น เชื่อฟังและให้ความร่วมมืออย่างจริงใจ อันจะนำไปสู่การปฏิบัติภารกิจได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คุณลักษณะของความเป็นผู้นำจึงเป็นพื้นฐานสำคัญของผู้นำหน่วย และได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำที่ดีจากนักวิชาการหลายท่านได้ดังนี้

1. การศึกษาดี มีความเฉลียวฉลาด มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีส่วนร่วมในกิจการขององค์กรและของสังคม มีจิตสำนึกที่จะทำความดี
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเพียรพยายาม
4. มีความรับผิดชอบ มีความกล้า และเป็นที่ยิ่งของคนอื่นได้
5. มีความสามารถในการปรับตัว ปรับอารมณ์ มีอารมณ์ขัน
6. มีบุคลิกลักษณะดี มีสุขภาพทางกายและทางใจดี มีวินัยในตนเอง
7. มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความเสียสละ มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
8. มีความยุติธรรม ใจคอหนักแน่น มีความจริงใจ เปิดเผยและเป็นคนตรง
9. มีความพร้อมที่จะนำผู้อื่น สามารถจูงใจผู้อื่นได้ดี มีความรู้
10. มีความสามารถในการตัดสินใจได้ดี
11. มีความซื่อสัตย์ สุจริตใจ มีพรหมวิหาร 4 ในการทำงาน

สุพัตรา สุภาพ (2536 : 49-50) ยังได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้หน้าที่ดีประกอบด้วย

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความน่าเชื่อถือกลมใส เป็นการกลมใสศรัทธาตนเอง และให้คนอื่นศรัทธาเราด้วย
2. มีเหตุผล สามารถแยกผิดถูกได้ และมีความสามารถในการวินิจฉัย เป็นการรู้จักคิดอย่างลึกซึ้งและตัดสินใจได้ถูกต้อง ตลอดจนยืดหยุ่น เป็นการยืดหยุ่นต่อเหตุการณ์ไม่ถือตัวเป็นหลัก
3. มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี เพราะงานจะสำเร็จต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายด้วยการรู้จักเคารพศักดิ์ศรีของผู้อื่น รวมทั้งต้องใจกว้างและไม่เข้าข้างตัวเอง
4. มีแรงจูงใจ เป็นแรงจูงใจที่ค่อนข้างจะสูงและทำอะไรที่ดีและเป็นประโยชน์หรือเกิดประสิทธิผล
5. มีปฏิภาณไหวพริบ สามารถแก้ไขปัญหาตามสภาวะและโอกาสต่างๆ อย่างได้ผล
6. มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง และมีความยุติธรรม ไม่ลำเอียงให้ความเป็นธรรมแก่ทุกคนไม่เลือกที่รักมักที่ชัง
7. เป็นนักฟังที่ดี เพื่อรับข้อมูลจากผู้อื่นและทำให้ผู้พูดเกิดกำลังใจที่เรารับฟังสิ่งเขาพูด
8. มีความคิดสร้างสรรค์ พยายามหาสิ่งที่ดียิ่งๆ ขึ้นไป และมีความทะเยอทะยาน ความทะเยอทะยานจะเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดความคิดริเริ่ม
9. มีวินัย เคารพกฎเกณฑ์ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์

นันทนา ธรรมบุศย์ (2538 : 24-25) กล่าวถึงลักษณะผู้นำยุคใหม่ว่า ผู้นำขององค์กรในยุคปัจจุบันต้องพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า และทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก และให้ความเห็นว่าผู้นำยุคใหม่ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีความรอบรู้ มีความสามารถ และมีประสบการณ์ที่สอดคล้องเหมาะสมกับลักษณะขององค์กร
2. เป็นผู้ที่มองการณ์ไกลสามารถคาดการณ์ ปัญหา หรือเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง อย่างเป็นระบบ และหาทางป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์นั้นๆ อีก ผู้นำที่มองการณ์ไกลจะต้องมีลักษณะ ดังนี้คือ

2.1 สื่อสารในสิ่งที่คาดการณ์ไว้ให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจได้

2.2 คาดการณ์ได้ถูกต้องแม่นยำ

2.3 สามารถวางแผนจากปัจจุบันต่อไปถึงอนาคต

2.4 เห็นช่องว่างหรือโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ

3. มีความรับผิดชอบ คำว่า รับผิดชอบในที่นี้หมายถึง รู้จักหน้าที่ของตนเอง หน้าที่ที่มีต่อองค์กร ต่องาน ต่อผู้ร่วมงาน และตระหนักในความรับผิดชอบต่อตนเอง

4. มีความกระตือรือร้น มุ่งมั่นเอาจริงเอาจังในการทำงาน ตลอดจนกล้าคิดกล้าตัดสินใจและกล้าเสี่ยง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่มุ่งหวัง

5. มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความอ่อนน้อม สุภาพนุ่มนวล ปรับตัวเข้ากับคนได้ง่าย สามารถโน้มน้าวจิตใจให้คนทำงานร่วมกัน ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความสามัคคี และประสานงานได้เป็นอย่างดี

6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักพัฒนาและหาแนวคิดใหม่ๆ เพื่อปรับปรุงหน่วยงานให้มีความเจริญก้าวหน้าขึ้น

7. มีทักษะของความเป็นผู้นำ 3 ระดับ ได้แก่ ความเป็นผู้นำระดับโลก (Metaleadership) หมายถึงเป็นผู้มีสายตายาวไกล(Foresight) สามารถมองเห็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและแรงผลักดันทางเทคโนโลยี ได้ทะลุปรุโปร่ง ความเป็นผู้นำระดับมหภาค(Macroleadership) หมายถึงความสามารถในการมองสิ่งต่างๆ ในภาพที่กว้างหรือมีวิสัยทัศน์(Vision) และรู้จักใช้กลยุทธ์(Strategy) ต่างๆ ในการบริหารงาน และ ความเป็นผู้นำระดับจุลภาค(Microleadership) หมายถึงความสามารถในการรอบรู้สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับองค์กร สามารถสร้างความไว้วางใจ(Trust) และจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้(Tools) ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้แก่ลูกน้อง

8. มีคุณธรรม รู้ว่าสิ่งใดควรทำ และสิ่งใดไม่ควรทำ

จุมพล หนิมพานิช (2539 : 352-353) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้นำที่ดี ดังนี้

1. มีความรู้เชี่ยวชาญในเรื่องเทคนิคหรือวิชาการที่รับผิดชอบคือ การเป็นผู้นำในด้านความรู้ความเชี่ยวชาญซึ่งเป็นเรื่องจำเป็น

2. มีความคิดสร้างสรรค์ การมีความคิดสร้างสรรค์เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งอีกประการหนึ่งสำหรับผู้นำ เป็นการกระตุ้นเร้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานอยากปฏิบัติงาน

3. มีการตัดสินใจที่ดี หมายถึง การตัดสินใจปัญหาต่างๆ ในทางที่ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงโดยมีข้อผิดพลาดน้อย โดยคำนึงถึงปัญหาที่เกิดจากความผิดพลาด ที่อาจเกิดขึ้นข้างหน้า และเมื่อตัดสินใจสิ่งหนึ่งสิ่งใด หลังจากได้ศึกษาปัญหาอย่างดีแล้ว จะต้องกระทำลงไปด้วยความเด็ดเดี่ยว

4. มีความสนใจ เอาใจใส่ และคอยปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ใต้บังคับบัญชา

5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้นำต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง เช่นเมื่อตัดสินใจกระทำกิจกรรมใดๆ ไปแล้วต้องเชื่อมั่นว่าจะทำสำเร็จ ไม่หวั่นไหว นอกจากนี้จะต้องมีอารมณ์ที่คงที่ คือมีความหนักแน่น ไม่ใช้อารมณ์ส่วนตัวในการแก้ไขปัญหา เมื่อมีวิกฤติการณ์เกิดขึ้นสามารถควบคุมได้ นั่นก็หมายความว่าผู้นำจะต้องเป็นผู้บรรลุวุฒิภาวะทางอารมณ์

6. มีร่างกายเข้มแข็งสุขภาพสมบูรณ์ เพราะผู้นำที่มีสุขภาพสมบูรณ์จะมีจิตใจดี เป็นที่ยอมรับนับถือจากผู้ปฏิบัติงานเป็นที่ดึงดูดใจผู้อื่น เป็นลักษณะที่จะให้ผู้อื่นเชื่อถือได้

7. มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น หมายถึงการมีใจจดจ่อที่ดีและมีความเอาใจใส่ต่อหน้าที่หรือกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติอยู่เสมอ

8. มีลักษณะเหนือกว่าผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ปฏิบัติงาน ลักษณะที่เหนือกว่า หมายถึงการเหนือกว่าทางด้านความคิด ผลงาน สถานภาพในองค์กรและมีความมั่นใจในสิ่งที่กระทำลงไปและมีความมั่นคงในความคิดของตนเอง

9. มีลักษณะเป็นนักกลยุทธ์ ความเป็นนักกลยุทธ์จะช่วยให้ปฏิบัติการใดๆ อย่างคล่องตัวและเคลื่อนไหวอยู่เสมอไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่กลยุทธ์อาจถูกกำหนดโดยวัตถุประสงค์ นโยบายระเบียบแบบแผน วิสัยประมาณ หรือแม้แต่กฎเกณฑ์ใดๆ ก็ตาม

10. มีความอดทนทำงานที่หนักอยู่เสมอ ความอดทนคือความสามารถของร่างกายและความคิดจิตใจที่จะทนต่อการปฏิบัติการหรือหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งที่สมเหตุสมผลให้ต่อเนื่องและบรรลุผลสำเร็จได้

11. มีความยุติธรรม เห็นอกเห็นใจผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน มีความเมตตา กรุณาปรานี สงสารเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ในลักษณะที่ไม่เสียประโยชน์ต่อส่วนรวม

12. มีมนุษยสัมพันธ์ดี

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ (2539 : 398) ได้รวบรวมผลการวิจัยถึงลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผล คือ

1. มีความเฉลียวฉลาด และมีทักษะในความคิด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. มีทักษะในเชิงการพูด รู้จักผูกมิตรไมตรี มีทักษะทางการพูด
3. มีความรู้เกี่ยวกับงาน มีทักษะในการจัดการอย่างเป็นระบบ

4. มีทักษะในทางสังคมสูง สามารถชักนำผู้อื่นได้

มารรีเนอร์ (Marriner. 1980) ได้สรุปถึงคุณลักษณะของผู้นำ ไว้ดังนี้

1. ผู้นำจะต้องมีสติปัญญาสูงกว่ากลุ่มบุคคลที่เขานำอยู่
2. ผู้นำจะต้องมีความคิดริเริ่ม สามารถคิดและทำสิ่งที่ เป็นประโยชน์
3. ผู้นำจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ โดยสามารถตระหนักและคิดค้นแนววิ
การแก้ปัญหาที่ดี เหมาะสมกับสภาพข้อเท็จจริง
4. ผู้นำจะต้องมีภาวะทางอารมณ์ ที่มั่นคง มีทิศทาง และจุดมุ่งหมาย
5. ผู้นำจะต้องมีทักษะในการสื่อสารภาษา มีความสามารถชักนำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติ
ตาม โดยการให้ข้อเสนอแนะ ให้ข้อมูล และไกล่เกลี่ยปัญหาข้อขัดแย้งได้
6. ผู้นำต้องรับบุคคลที่เป็นมิตรหรือศัตรูพร้อมทั้งบรรจุในตำแหน่งที่เหมาะสม
7. ผู้นำจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมสังคม โดยสามารถเข้ากับบุคคลได้ทุกกลุ่ม
และทุกประเภท

คุณลักษณะของผู้นำในวิชาชีพพยาบาล

การพยาบาลเป็นวิชาชีพหนึ่ง ที่เป็นการบริการที่เกิดมาจากความต้องการของสังคม ซึ่งพยาบาลต้องให้การดูแลและต้องปฏิบัติงานใกล้ชิดกับผู้รับบริการโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยที่มารับการรักษา พยาบาลต้องมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลตลอด 24 ชั่วโมง และยังต้องทำงานติดต่อประสานงานกับผู้ร่วมทีมงานในทีมสุขภาพตลอดจนญาติของผู้ป่วยและประชาชนทั่วไปในชุมชนอีกด้วย ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดดังนี้

สุจินต์ วิจิตรกาญจน์ (2529 : 30-31) ให้ความเห็นว่า พยาบาลวิชาชีพที่มีสมรรถภาพหรือมีความสามารถในการทำงานได้เป็นอย่างดี ควรมีคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพ คือ

1. มีความรู้ในศาสตร์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง เป็นพื้นฐานความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล และสามารถที่จะตอบและอธิบายเหตุของการกระทำได้อย่างถูกต้อง โดยครอบคลุมคำถามได้ทุกรูปแบบรวมทั้งการวิจัยเพื่อพัฒนางาน
2. มีความสามารถในการบริหาร รู้กระบวนการบริหาร มีทักษะในการบริหารจัดการตามความเหมาะสมของงาน
3. มีความรู้และทักษะในการบริการ มีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล รวมทั้งการใช้เครื่องมือใหม่ๆ และนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติการพยาบาล
4. มีความเข้าใจมนุษย์ คือเข้าใจ และเข้าถึงจิตใจความรู้สึก ความต้องการ และความแตกต่างของแต่ละคน มีมนุษยสัมพันธ์ และยอมรับการแสดงออกของพฤติกรรมของคนได้ สนองความต้องการของแต่ละบุคคลได้อย่างเหมาะสมตามเหตุการณ์และสถานการณ์

5. มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความประพฤติส่วนตัวทั้งงาม เป็นที่ศรัทธาชื่นชม เชื่อมั่นและรักใคร่ของผู้มารับบริการ

วันทนา ถิ่นกาญจน์ (2539 : 39) ยังได้รวบรวมคุณลักษณะของผู้นำในวิชาชีพดังนี้

1. การตัดสินใจทางวิชาชีพมีพื้นฐานอยู่บนหลักการทฤษฎีและข้อตกลงร่วมกันในวิชาชีพ

2. ใช้ความรู้เฉพาะสาขามีใช้ความรู้ทั่วไป

3. มีความสัมพันธ์กับผู้รับบริการโดยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน

4. สมาชิกภาพได้มาด้วยความสามารถเชิงสมรรถนะมิใช่ด้วยอำนาจหรือ

การแข่งขัน

5. การตัดสินใจในทางวิชาชีพ ส่วนหนึ่งเป็นของผู้รับบริการ และอีกส่วนหนึ่งเป็นของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งตัดสินใจได้อย่างมีอิสระตามหลักวิชาการ

6. ผู้ประกอบวิชาชีพต้องยอมรับอำนาจของกลุ่มสมาชิก ในการควบคุมความประพฤติของตน

7. ต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อยกย่องผู้รับบริการ

นอกจากนี้ อุดม สุภาไตร และ สมจิตต์ กาญจนโกศล (2530 : 37) ยังได้กล่าวถึงคุณลักษณะของพยาบาลที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ความสามารถปฏิบัติการพยาบาลทั่วไปและการพยาบาลเฉพาะสาขาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงในมิติทั้ง 4 ด้านคือ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพตามขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบ

2. มีวิจรณ์ญาณในการตัดสินใจ สามารถแก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถติดต่อประสานงาน ร่วมมือกับผู้ร่วมงาน ทั้งวิชาชีพเดียวกันและวิชาชีพอื่นได้เป็นอย่างดี

4. มีบทบาทของผู้นำและผู้ตามที่ดี

5. สามารถให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยแก่ผู้รับบริการ และให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงานในทีมการพยาบาลระดับผู้น้อยได้

6. เป็นพยาบาลที่มีคุณธรรม จริยธรรม โดยยึดหลักจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มีมโนสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบของตน

7. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาตนเองและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ

จากการศึกษาแนวคิดของ กวี วงศ์พุด (2542 : 109-110) สุพัตรา สุภาพ (2536 : 49-50) และนันทนา ธรรมบุศย์ (2538 : 24-25) ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะความเป็นผู้นำจึงนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิด คุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำได้ 5 ด้าน คือด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเป็นบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับทักษะหลายประการ และทักษะหนึ่งที่จะส่งเสริมวิชาชีพพยาบาลได้นั้น คือความเป็นผู้นำทางวิชาชีพพยาบาล ทั้งนี้เพื่อจะได้ช่วยให้วิชาชีพพยาบาลเป็นที่ยอมรับในสังคมและเป็นผู้นำทางสุขภาพได้ ซึ่งมีนักวิชาการได้แสดงความคิดเห็นที่หลากหลายดังนี้

3.1 ด้านความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบเป็นลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของผู้นำ ความรับผิดชอบเป็นคุณสมบัติที่ก่อให้เกิดความเชื่อถือและความมั่นใจในการกระทำต่างๆของบุคลากรในองค์การ ซึ่งอรุณ รักธรรมและคณะ (ม.ป.ป. : 58-60)ให้ความหมายของความรับผิดชอบดังนี้

ความรับผิดชอบ หมายถึงการมีความมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การทำงานให้ บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ยอมรับผลการกระทำนั้น และพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นซึ่งประกอบด้วย

1.) ความรับผิดชอบต่อตนเอง
2.) ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น
3.) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่

กมลรัตน์ ทวีชาติวิทยากุล (2530 : 8) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบของความรับผิดชอบของนิสิตสาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของนิสิตและอาจารย์ ซึ่งได้ ให้นิยามความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์กับสถานการณ์หรือบุคคล ซึ่งจะแสดงพฤติกรรมด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัว มหาวิทยาลัยและสังคม โดยได้แบ่งความรับผิดชอบเป็น 2 ประเภท คือ ความรับผิดชอบต่อส่วนตัว ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย และความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย และความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนบุญเดือน บัณแสง (2535 : 5-6) ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า หมายถึง ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความสนใจ พากเพียรพยายามและละเอียดรอบคอบ มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รักษาสิทธิและหน้าที่ของตน ยอมรับผลการกระทำของตนด้วยความเต็มใจทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย อีกทั้งพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น โดยแสดงพฤติกรรมดังนี้ คือ เอาใจใส่ในการทำงานเพื่อผลของงานนั้นๆมีความเพียรพยายามใช้ความสามารถอย่างเต็มที่

กล้าเผชิญต่อความจริง ยอมรับผลการกระทำของตน ช่วยเหลืองานส่วนรวมด้วยความเต็มใจ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี รู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี ไม่ละเมิดสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริตไว้วางใจได้ เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ ตรงต่อเวลาและมีวินัยในตนเอง มีความละเอียดรอบคอบ ดูแลรักษาของส่วนรวมเสมือนของตนเอง และปรับปรุงงานในหน้าที่ ที่มีต่อตนเองและที่มีต่อสังคมให้ดียิ่งขึ้น และจากการสังเคราะห์ความหมายร่วมของคุณลักษณะและพฤติกรรมความรับผิดชอบ ของเอมอร์ กฤษณะรังสรรค์ (2537 : 7) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า หมายถึง การพยายามทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมายด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่ การปฏิบัติตามระเบียบ การวางแผนการทำงานการยอมรับผลของการกระทำ ความเต็มใจในการปฏิบัติหน้าที่

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539 : 83-85) กล่าวว่าคนที่มีความรับผิดชอบมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1. ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด และสุดกำลังความสามารถไม่ว่าจะต้องเผชิญอุปสรรคมากน้อยเพียงใด 2. ทำงานเสร็จและทันเวลาที่กำหนด โดยไม่มีการควบคุม 3. กล้ารับในส่วนที่เป็นความผิดของตน 4. เอาใจจริงเอาใจและขยันขันแข็ง 5. ไม่ทิ้งงานไปกลางคัน ถึงแม้ว่าจะเป็นงานที่ตนไม่ชอบ 6. ไม่ผัดวันประกันพรุ่งหรือทิ้งปัญหาไว้ 7. ไม่โทษผู้อื่นหากงานนั้นไม่เสร็จ หรือเกิดความเสียหาย และ 8. ตรงต่อเวลาในการทำงาน หรือนัดหมาย

องค์ประกอบของคนที่มีความรับผิดชอบ ประกอบด้วย 1. การยอมรับตนได้แก่การรู้คุณค่าความชาญฉลาด 2. การรู้จักนำตน ได้แก่ มีความมั่นใจในตนเอง 3. ไม่ชอบมักง่าย 4. รู้จักการยอมรับฟังความคิดผู้อื่น 5. ไม่ชอบตัดสินวิจารณ์ผู้อื่น และ 6. ทำงานเสร็จตามเป้าหมาย (วัชร ฐธรรม. 2539 : 38-43)

ส่วนมัชฌูกา ว่องวีระ (2541 : 39-40) ได้กล่าวถึงหน้าที่ความรับผิดชอบทางจริยธรรมของพยาบาล คือการช่วยเหลือผู้ป่วยแต่ละคนให้ได้รับการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพในการปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาชีพพยาบาลพยาบาลมีศักยภาพไม่เพียงแต่จะช่วยเหลือผู้ป่วยเท่านั้น แต่จะช่วยขจัดความไม่สุขสบาย หรือความเครียดด้วยในบางครั้ง หน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลขึ้นอยู่กับทางเลือกที่เป็นไปได้ดีที่สุดในการตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยและพยาบาลไม่เพียงแต่จะมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดูแลผู้ป่วยเท่านั้น ยังมีหน้าที่รับผิดชอบต่อตัวพยาบาล ต่อวิชาชีพ ต่อสังคม และต่อสถาบัน ดังนี้

1. หน้าที่ความรับผิดชอบต่อผู้ป่วย หมายถึง การให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรักษาแก่ผู้ป่วย จะต้องรับผิดชอบในการแจ้งให้ผู้ป่วยทราบเกี่ยวกับกิจกรรมการพยาบาล และข้อมูลที่ จะช่วยให้ผู้ป่วยตัดสินใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาที่ได้รับ พยาบาลต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องหรือรู้แหล่งของข้อมูล มิฉะนั้นผู้ป่วยจะเกิดความสับสนได้ง่าย

2. หน้าที่ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ และโดยเฉพาะต่อสังคม โดยการรักษามาตรฐานทางจริยธรรมในการปฏิบัติของตนเองและการสนับสนุนให้วิชาชีพอื่นๆ

ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพกระทำในลักษณะเดียวกัน ถ้าพยาบาลสังเกตเห็นพฤติกรรมของพยาบาลหรือแพทย์ซึ่งทำให้ผู้ป่วยได้รับอันตราย พยาบาลต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

3. ความรับผิดชอบต่อสถาบัน โดยสถาบันกำหนดนโยบายและระเบียบการเพื่อใช้เป็นแนวทางที่แน่นอน ในการปฏิบัติกิจกรรมการดูแลสุขภาพ ถ้าพยาบาลกระทำกิจกรรมการพยาบาล ในลักษณะที่ไม่เป็นไปตามนโยบายของสถาบัน พยาบาลต้องมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ถ้าพยาบาลไม่มีความรับผิดชอบก็จะไม่สามารถที่จะพัฒนาดตนเองให้มีความสามารถทางวิชาชีพได้

สรุปได้ว่าความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะของการมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงาน ที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเอาใจใส่ มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความขยันหมั่นเพียร อดทน เพื่อให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ยอมรับผลการกระทำไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสีย และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นลักษณะที่สำคัญที่ผู้นำควรจะต้องตระหนักถึง

3.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมจะอยู่คนเดียวในโลกไม่ได้ต้องมีการติดต่อกับบุคคลอื่นๆ อยู่เสมอ การที่เราจะอยู่ในโลกนี้อย่างมีความสุข เราจะต้องเป็นผู้เข้าหาสังคม รู้จักสร้างสัมพันธภาพที่ดีในการติดต่อกับผู้อื่น มนุษยสัมพันธ์จึงเกิดขึ้นและมีความจำเป็นที่มนุษย์ต้องเรียนรู้ เพราะมนุษยสัมพันธ์เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่เป็นศาสตร์เพราะมีหลักการ ทฤษฎี ที่จะสอนให้สามารถพัฒนาให้เป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และที่กล่าววามนุษยสัมพันธ์เป็นศิลป์ เพราะบางคนต้องอาศัยพรสวรรค์โดยไม่ต้องเรียนไม่ต้องศึกษา แต่เกิดขึ้นกับตัวเอง มีความสามารถที่จะทำตนให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีได้กับบุคคลทุกเพศทุกวัย (สุพล วังสินธุ์. 2538 : 35) ซึ่งสอดคล้องกับ วิเชียร ทวีลาภ (2537 : 72) ที่กล่าวว่ามนุษยสัมพันธ์ (human relations) เป็นศาสตร์ที่ ว่าด้วยสัมพันธภาพของมนุษย์ กล่าวได้ว่ามนุษย์ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ถ้าจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน วัตถุประสงค์ก็คือต้องการให้เกิดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข หรือทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2530 : 107-108) กล่าวว่า การอยู่ร่วมกันของกลุ่มบุคคลอย่างมีความสุขนั้น ประกอบด้วยการมีจุดมุ่งหมายของกลุ่มที่ชัดเจน มีการสื่อสารระหว่างสมาชิกผู้นำมีการส่งเสริมให้สมาชิกทำงานได้ดี แต่เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า เรื่องมนุษยสัมพันธ์จะเป็นสิ่งที่เข้าไปแทรกอยู่ในกลุ่มตลอดเวลาเพราะเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้ มนุษย์สามารถทำสิ่งต่างๆ ร่วมกันได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับอารี เพชรผุด (2530 : 93) ที่กล่าวว่ามนุษยสัมพันธ์

คือการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์ที่มีต่องานต่อองค์การ ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อหัวหน้า ตลอดจนต่อสภาพสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวบุคคล

สุรัฐ ศิลปอนันต์ (2537 : 252) ได้กล่าวถึงมนุษยสัมพันธ์ คือ ศิลปะของผู้ใช้ว่าทำอะไรเราจะชนะใจคน การชนะใจคนนั้น หมายถึง การให้การยอมรับนับถือเรา เกิดศรัทธาและเลื่อมใสในตัวเรา เชื่อเรา เท่านั้นยังไม่พอ บุคคลเหล่านั้นต้องทำงานด้วยความเต็มใจอย่างแท้จริง จึงถือว่ามีมนุษยสัมพันธ์

มนุษยสัมพันธ์ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายไว้ว่าหมายถึง “ความสัมพันธ์ในทางสังคมระหว่างมนุษย์ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดี” (กวี วงศ์พุม. 2542 : 51)

สรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์ก็คือ การสร้างความเข้าใจอันดีต่อบุคคลอื่น เพื่อให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกที่ดี เกิดความพอใจ เกิดความรักใคร่ มีความสามัคคี โดยใช้ศิลปะในการที่จะเข้ากับคนอื่นให้เขาร่วมมือกับเราด้วยความเต็มใจ และทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การสร้างมนุษยสัมพันธ์

การที่เราจะสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นกับบุคคล เราควรทำความเข้าใจกับธรรมชาติของมนุษย์ดังนี้ (สุพล วงสินธ์. 2538 : 35)

1. ไม่ชอบให้ใครตำหนิ ไม่ชอบให้ใครโต้เถียง
2. อยากมีชื่อเสียงเด่น อยากให้คนอื่นยอมรับตนเองว่ามีค่า
3. จะทำอะไรสำเร็จก็ต่อเมื่อมีความต้องการสิ่งนั้น
4. สนใจตนเองมากกว่าจะสนใจตัวของผู้อื่น
5. ชอบคนหน้ายิ้มมากกว่าคนหน้าบึ้ง ต้องการความเป็นกันเอง
6. ชอบให้คนอื่นพูดในเรื่องที่ตนสนใจ อยากให้คนอื่นเห็นด้วยกับตน

ในการสร้างมนุษยสัมพันธ์นั้น คมเพชร ฉัตรสุภากุล (2530 : 117-118) กล่าวว่า บุคคลควรจะรู้ตนเองว่าจะต้องทำอะไรบ้าง จึงจะสามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์กับคนอื่นได้ ซึ่งได้เสนอวิธีการคือ ต้องมีศิลปะในการพูดคุยสนทนา และมีบุคลิกภาพที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ ฮารี เพชรผุด (2530 : 100-105) คือ การที่คนรวมกันเป็นกลุ่ม และกลุ่มจะสามารถดำเนินกิจกรรมอยู่ได้เป็นเวลานานนั้น จะต้องมีความสัมพันธ์ในกลุ่มซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานของกลุ่ม นอกจากมนุษยสัมพันธ์ที่ต้องสร้างระหว่างสมาชิกในกลุ่มแล้ว ยังจะต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์กับกลุ่มอื่นด้วย เพราะในสังคมมนุษย์นั้นสมาชิกคนหนึ่งอาจสังกัดในกลุ่มต่างๆ ได้หลายกลุ่ม ดังนั้นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ที่ได้ประมวลจากแนวคิดของนักบริหาร และนักจิตวิทยา มีดังต่อไปนี้

1. ต้องเชื่อความสามารถและมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ในการทำงานร่วมกันนั้น สมาชิกต้องมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เชื่อถือและให้เกียรติกัน เชื่อว่าเรามี

ความสามารถที่จะทำงานของเขาได้ด้วยตัวเองสำเร็จ ไม่ก้าวก่ายสิทธิ และหน้าที่ของผู้อื่น ถ้าเขาไม่ต้องการความช่วยเหลือ

2. พร้อมที่จะช่วยเหลือกันเสมอ สมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ไม่เกี่ยงงาน มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงานเสมอ

3. มีการติดต่อสื่อสารที่ดี พยายามทุกวิถีทาง ที่จะให้ทุกคนมีโอกาสดำเนินการ ความคิดเห็นในปัญหา และงานของกลุ่ม การติดต่อสื่อสารควรเป็นไปในลักษณะสองทาง หรือหลายทาง รู้จักการพูดในทางสร้างสรรค์มากกว่าการทำลาย

4. รู้จักการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ ความสัมพันธ์ในกลุ่มจะเกิดขึ้นถ้า การทำงานนั้นเป็นไปอย่างมีขั้นตอน และเป็นระบบที่คล่องตัว หัวหน้างานและผู้ปฏิบัติงานรู้จักวิธีการทำงานของตน

5. รู้จักใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน ในการทำงานร่วมกันต้องมีวิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอน สมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องมีส่วนในการทำงาน การจัดกระบวนการในการทำงานของกลุ่มนั้น จะทำให้งานลุล่วงไปได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และพร้อมกับการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มด้วย

คุณลักษณะของมนุษย์สัมพันธ์

ในทัศนะของ วิจิตร อวาทกุล (2527 : 60-61). ได้จำแนกคุณลักษณะของมนุษย์สัมพันธ์ที่ได้ออกเป็นคุณลักษณะ 14 ประการ ดังต่อไปนี้

1. มีท่าทางดี มีลักษณะการเข้ากับคนได้ . กิริยามารยาทเรียบร้อย การพูดคุยนุกสนาน ตลก ขบขัน เบิกบาน ผู้คบหาเกิดความสบายใจ
2. บุคลิก ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา การแต่งตัว การเคลื่อนไหว กิริยาท่าทาง และการพูดจา
3. มีความเป็นเพื่อน สนทนาสนทนากลมเกลียว เป็นเพื่อนได้ง่าย
4. มีความนอบน้อม รวมทั้งกิริยามารยาทสุภาพ พูดจาอ่อนน้อมถ่อมตน
5. การให้ความร่วมมือดี เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ
6. มีความกรุณา เอื้อเฟื้อ มีน้ำใจโอบอ้อมอารีแก่ผู้ได้รับความทุกข์ยากและเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่น
7. ทำตนเป็นประโยชน์ ช่วยเหลือกิจการงานแก่คนทั่วไป โดยมีได้หวังผลประโยชน์ อำนาจประโยชน์แก่สังคมไม่ว่าจะเป็นด้วยกำลังความคิด กำลังกายหรือกำลังทรัพย์
8. มีการสร้างสรรค์ มิใช่การทำลายหรือหน่วงเหนี่ยวความเจริญของผู้อื่น

9. มีอารมณ์ดี ควบคุมการใช้อารมณ์ได้อย่างเหมาะสมมีความอดทนต่อความยากลำบาก ต่อกิริยาท่าทาง การกระทำและคำพูดที่ไม่สบอารมณ์

10. มีความกระตือรือร้น ได้แก่ ความมีชีวิตจิตใจ ไม่เชื่องซึม

11. มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน คำพูด สัญญา รักษาเวลา ซื่อตรงและสุจริต

12. มีความขยันขันแข็งต่อการทำงาน และภาระหน้าที่ในความรับผิดชอบ

13. มีความพยายามในอันที่จะฝึกฝนให้มีคุณสมบัติทางมนุษยสัมพันธ์

14. มีปฏิภาณไหวพริบในการสร้างบรรยากาศความสัมพันธ์กับผู้อื่น

ประโยชน์ของการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

1. ทำให้เกิดความราบรื่นในการคบหาสมาคม มีความเข้าใจที่ดีต่อกัน

2. ทำให้เกิดความพอใจ ยินดีในการปฏิบัติงาน

3. ทำให้เกิดความสามัคคี รักใคร่ปรองดองกัน

4. ทำให้เกิดความสำเร็จในงานที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน

5. ทำให้เกิดปัจจัยในการเพิ่มผลผลิต

6. เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง

จึงกล่าวได้ว่ามนุษยสัมพันธ์ มีความสำคัญต่อความสำเร็จ ในการทำงานของบุคคลและหน่วยงาน การสร้างสรรค์บรรยากาศของมนุษยสัมพันธ์ ช่วยจรรโลงบุคคลและกลุ่มบุคคลไปในทิศทางเดียวกันในการทำงาน เรียนรู้ที่จะเข้าใจ และยอมรับในความคิดเห็นผู้อื่น รวมทั้งยอมรับผู้อื่นในฐานะความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน ซึ่งบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นสิ่งที่พยาบาลทุกคนควรสร้างเสริม ให้เกิดในตัวเองพร้อมๆกัน เพราะทั้งสองสิ่งนี้มีความจำเป็นและสำคัญแก่ทุกคนในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ รวมทั้งการได้รับความร่วมมือ เชื่อถือไว้วางใจจากผู้ป่วย ผู้รับบริการและผู้ร่วมงานอีกด้วย ซึ่งบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์นี้ เป็นสิ่งที่สามารถสร้างเสริมและพัฒนาขึ้นได้ ซึ่งพยาบาลทุกคนควรได้ฝึกกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ให้เกิดเป็นลักษณะนิสัยประจำตัว กล่าวได้ว่าในการปฏิบัติงานใดๆนั้น การมีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้งานประสบความสำเร็จ

3.3 ด้านความสามารถในการตัดสินใจ

การตัดสินใจ คือ การเลือกระหว่างวิธีการต่างๆ เพื่อกระทำให้บรรลุถึงความสำเร็จ นอกจากนี้การตัดสินใจ ยังมีความแตกต่างกันในแง่ของความสำคัญ การตัดสินใจเพื่อกระทำบางอย่างที่ไม่สำคัญ ไม่ว่าจะตัดสินใจอย่างไรก็ไม่เป็นเรื่องสำคัญ ในขณะที่การตัดสินใจบางอย่าง ที่จะก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ (Stuart-Kotze and Roskin. 1983 : 79) สำหรับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจ ได้แก่

บทบาทหน้าที่ และวิธีการตัดสินใจ ซึ่งบุคคลต้องรับบทบาท และหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองเสียก่อน จึงจะมีพฤติกรรมการตัดสินใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบนั้น ลุล่วงไปได้ และในขณะเดียวกันต้องมีความสามารถเลือก วิธีการตัดสินใจ ได้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ตลอดจนรู้ว่าจะใช้บุคคลอื่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากน้อยเพียงใด เพื่อให้การตัดสินใจบรรลุเป้าหมายที่ดี (Owens, 1987 : 291)

รศนา อัมชะกิจ (2537 : 84) ได้กล่าวถึงการตัดสินใจว่า เป็นพฤติกรรมเมื่อบุคคลต้องเผชิญกับทางเลือกที่กำลังรอการตัดสินใจ ตั้งแต่สองทางเลือกขึ้นไป และจำเป็นต้องเลือกหนึ่งสิ่งจากหลายสิ่ง ในบางกรณีที่ทางเลือกที่ดีมีประโยชน์มากกว่าหนึ่งสิ่ง ก็อาจเลือกสองสามสิ่งจากหลายสิ่งได้

ตามแนวคิดของ สุดา ทัพสุวรรณ (ม.ป.ป. : 65) ได้ให้ไว้ดังนี้ การตัดสินใจ คือ การเลือกทางดำเนินการปฏิบัติที่เห็นว่าน่าจะเป็นดีที่สุด ในจำนวนทางเลือกหลายๆทางที่ได้คิดและไตร่ตรองจากข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับมาแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ต้องการโดยมีหลักเกณฑ์อยู่ 3 ประการ คือ

1. พิจารณาระวังการตัดสินใจที่ผิดพลาด เพราะถ้าตัดสินใจผิดพลาดบ่อยๆ บุคคลในปกครองจะคลายความไว้วางใจ และลดความเคารพนับถือลงเรื่อยๆ
2. รู้จักใช้โอกาสในการตัดสินใจ เพราะการตัดสินใจบางเรื่องบางกรณีต้องดูจังหวะให้เหมาะสมกับเหตุการณ์
3. พร้อมทั้งจะรับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดขึ้นทุกเมื่อ ผู้นำในฐานะผู้ตัดสินใจจะต้องเตรียมรับคำตำหนิจากบุคคลทุกฝ่าย เมื่อการตัดสินใจนั้นผิดพลาด

ปรารค์ทิพย์ อุจะรัตน์ และ ฉวีวรรณ โพธิ์ศรี (2540 : 97) กล่าวถึงการตัดสินใจว่าเป็นกระบวนการที่เริ่มตั้งแต่การมีเรื่องราวหรือประเด็นสำคัญที่จะต้องดำเนินการ หรือการตระหนักว่ามีปัญหาเกิดขึ้น การกำหนดขอบเขตของเรื่องราวหรือปัญหา การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และการกำหนดทางเลือกและตัดสินใจเลือกทางเลือกสำหรับการดำเนินการ

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการตัดสินใจเป็นความสามารถ ในการเลือกใช้เหตุผลในการพิจารณาวิเคราะห์ และหาทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อนำมาใช้เป็น แนวทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

การตัดสินใจทางการพยาบาล

อติญาณ์ ศรีเกษตริน (2543 : 257) ได้กล่าวถึงการตัดสินใจทางการพยาบาลตามลักษณะงานแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การตัดสินใจทางการปฏิบัติการพยาบาล (Operating Management) เป็นการตัดสินใจเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ป่วย เป็นการตัดสินใจภายใต้สภาพการณ์ที่แน่นอน ซึ่งในสภาวะที่พยาบาลมีความรู้เพียงพอ จะมีแนวทางในการแก้ไขได้หลายอย่าง การตัดสินใจ

จึงทำได้ไม่ยากนักโดยใช้กระบวนการพยาบาลเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติ นั้น ประกอบด้วยแนวทาง 3 ประการ คือ

1.1 เลือกแนวทางที่จะเกิดประโยชน์ให้มากที่สุด (Maximal Approach) คือเกิดผลดีที่สุดแก่ผู้ป่วย โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ต่อชีวิตในอันดับแรกก่อนตัดสินใจเลือก พยาบาลต้องไตร่ตรองซึ่งใจ พิจารณาผลดี และผลเสียของวิธีการต่างๆอย่างถี่ถ้วน คอยถามตัวเองว่าจะเกิดผลดีตามเป้าหมายหรือไม่ เสี่ยงอันตรายหรือไม่ ความเสี่ยงเป็นอย่างไร เป็นต้น เมื่อตอบคำถามได้อย่างชัดเจนก่อนแล้วค่อยทำการตัดสินใจ

1.2 พยายามตัดสินใจเลือกวิธีการที่จะก่อให้เกิดโทษ หรืออันตรายต่อชีวิตผู้ป่วยให้น้อยที่สุด (Minimal Approach) ในกรณีไม่มีทางใดปราศจากความเสี่ยง พยาบาลควรตัดสินใจอย่างระมัดระวังและพยายามหาแนวทางแก้ไขหรือลดความเสี่ยงหรืออันตรายที่จะเกิดขึ้น

1.3 พยายามตัดสินใจเลือก วิธีที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงตัวผู้ป่วยเป็นสำคัญ(Optimum) เช่นกรณีการตัดสินใจระหว่างอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วยและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อสถาบันหรือต่อบุคลากร ยกตัวอย่างเช่น ผู้ป่วยมีอาการช็อคหมดสติ และหยุดหายใจ สถานการณ์เช่นนี้ถือได้ว่าคุกคามต่อชีวิตผู้ป่วยเป็นอย่างมาก พยาบาลอาจต้องตัดสินใจกระทำการช่วยเหลือโดยวิธีการที่อาจเสี่ยงต่อการถูกเพิกถอนในการปฏิบัติผิดกฎหมายตามกฎหมายระเบียบใบประกอบโรคศิลปะ เช่น การให้ยา ให้เลือด ออกซิเจน ล้วงรก เย็บแผล ซึ่งในกรณีนี้ ความเสี่ยงต่อการยกเลิกใบประกอบโรคศิลปะต้องนำมาพิจารณาควบคู่ไปกับการช่วยชีวิตของผู้ป่วย ซึ่งต้องตัดสินใจในเวลาจำกัด เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ในกรณีเช่นนี้พบได้ไม่บ่อยครั้งในการทำงานของพยาบาล และต้องนับว่าเป็นสถานการณ์ที่พยาบาลจะตัดสินใจด้วยความยากลำบากซึ่งแนวคิดดังกล่าวจะช่วยให้พยาบาลที่ปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่างๆ สามารถกระทำการตัดสินใจได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม พยาบาลพึงต้องตระหนักไว้ เสมอว่า การตัดสินใจใช้ว่าจะประสบความสำเร็จทุกครั้งไป เมื่อตัดสินใจ และลงมือปฏิบัติตามแนวทางเลือกแล้ว หากยังไม่สามารถแก้ปัญหาของผู้ป่วยได้ พยาบาลก็ต้องตัดสินใจใหม่ตามขั้นตอนของกระบวนการต่อไป จนสามารถที่จะแก้ปัญหาผู้ป่วยได้ตามความประสงค์

นอกจากนี้การตัดสินใจ ควรจะเป็นลักษณะที่ เป็นการตัดสินใจร่วมกันระหว่างพยาบาลและผู้รับบริการให้มากที่สุด เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือและการยอมรับจากผู้ป่วยและญาติ ควรตัดสินใจเลือกในทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้โดยต้องคำนึงถึงอุปกรณ์ ซึ่งผู้ป่วยสามารถปฏิบัติตามได้ และควรจะมีการวางแผนการพยาบาลไว้ล่วงหน้า

2. การตัดสินใจทางการบริหาร (Administration Decision Making) งานของพยาบาลนั้นจะประกอบด้วยการบริหารงานทั่วไป และการบริหารการพยาบาล ซึ่งทั้งสองงานจะต้องบริหารควบคู่กันไปอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารการพยาบาล เป็นสิ่งที่สำคัญของการบริหารด้านสุขภาพอนามัย ทั้งในและนอกโรงพยาบาล คุณภาพของการพยาบาลและการให้

บริการต่างๆ จะสำเร็จลงได้ต้องอาศัยความร่วมมือ ช่วยเหลือของพยาบาลทุกระดับ ซึ่งบทบาทของพยาบาลนอกจากจะมีหน้าที่ให้บริการทางด้านการพยาบาลแล้ว ยังต้องทำหน้าที่บริหารทั่วไปด้วย

ข้อควรคำนึงในการตัดสินใจในการปฏิบัติการพยาบาล

1. ตัดสินใจให้เป็นไปในทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้รับบริการ ได้แก่ ผู้ป่วย ครอบครัว และชุมชนมากที่สุด
2. ตัดสินใจให้มีลักษณะเป็นการตัดสินใจร่วมกัน ระหว่างพยาบาลกับผู้รับบริการให้มากที่สุด เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ และการยอมรับจากผู้ป่วยและญาติ
3. ตัดสินใจในทางที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ คือ ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติได้ตามวิธีการที่ได้ตัดสินใจพร้อมทั้งมีอุปกรณ์ต่างๆ
4. มีการวางแผนการพยาบาลไว้ล่วงหน้าเพราะการตัดสินใจในการปฏิบัติการพยาบาล มักเกี่ยวข้องไปถึงผู้ป่วยและการใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็น จะเห็นได้ว่าผู้นำทางพยาบาลทุกระดับ จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา การตัดสินใจบางครั้งอยู่ในภาวะที่เสี่ยงและไม่แน่นอน จึงจำเป็นที่ผู้นำทางพยาบาลจะต้องใช้เทคนิคและวิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ เพื่อบริการพยาบาลที่มีคุณภาพ ดังนั้นความสามารถในการตัดสินใจ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพยาบาลทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ในบทบาทของ นักปฏิบัติการ นักการศึกษา หรือนักบริหารการพยาบาล ทั้งนี้ทักษะในการตัดสินใจจะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานการได้รับการยกย่องเชื่อถือไว้วางใจ สร้างความศรัทธาในผู้รับบริการ และผู้ร่วมงานอื่นๆ สิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การยอมรับทั้งจากผู้รับบริการและผู้ร่วมงาน

3.4 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แบ่งได้เป็นสองคำ คือความคิดริเริ่ม กับความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม เป็นความสามารถที่จะสร้างสิ่งใหม่ๆ เป็นความคิดเริ่มแรกที่ไม่ซ้ำแบบใคร เกิดจากความคิดที่เป็นระบบมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ ส่วนความคิดสร้างสรรค์นั้น อติญาน์ ศรีเกษตรริน (2543 : 283 – 284) ได้รวบรวมความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสรุปได้ 5 แนวทาง คือ

1. ความหมายในแง่ของความคิดริเริ่มใหม่ๆ ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึงความคิด ริเริ่มที่แปลกใหม่ แม้จะคล้ายคลึงกับสิ่งที่มีผู้คิดไว้แล้ว แต่ถ้ามีองค์ประกอบใหม่บางอย่างที่แตกต่างไปจากเดิม และผู้คิดคิดขึ้นมาได้อย่างฉับพลัน โดยที่สิ่งนั้นเป็นสิ่งใหม่สำหรับผู้คิดเองก็จัดว่าเป็นความคิดสร้างสรรค์ สิ่งที่เกิดขึ้นมาได้นั้นจะต้องเป็นประโยชน์และเป็นประโยชน์ของคนอื่นๆ ในเวลานั้นด้วย

2. ความหมายในแง่ของการเปรียบเทียบกับความคิดธรรมดา ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดสิ่งใหม่ๆ โดยคิดในแง่มุมที่แปลกใหม่ และใช้จินตนาการหรือวิธีการใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ จะคิดแก้ปัญหาจากประสบการณ์และความสามารถของตนเอง ในขณะที่คนอื่นจะเห็นคล้อยตามความคิดที่ผู้รู้ ผู้ชำนาญ คิดเอาไว้แล้วโดยไม่ได้ใช้ประสบการณ์และความสามารถของตนเองให้เป็นประโยชน์เลย

3. ความหมายในแง่ของกระบวนการคิด ความคิดสร้างสรรค์หมายถึง กระบวนการที่ บุคคลสามารถคิดค้นสิ่งใหม่ๆ ขึ้นมาได้ หรือค้นพบสิ่งที่ผู้ค้นพบมาก่อนแล้ว หรือจัดเรียงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้อยู่ในรูปแบบใหม่นี้ จะทำให้ได้ความรู้ใหม่อีกด้วย กระบวนการของความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ใช่สิ่งที่คิดได้มีความสำคัญ แต่เป็นเพราะตัวกระบวนการของความคิดสร้างสรรค์ เป็นการมีชีวิตที่สมบูรณ์แบบของคน ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่บุคคลเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ด้วยแรงกระตุ้นจากความต้องการของตนเองและได้เรียนรู้แล้ว ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการมองเห็นหรือสร้างสรรค์ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่อยู่ในจิตสำนึก และจิตใต้สำนึก ซึ่งเป็นกระบวนการคิดที่หลุดพ้นจากภาวะปกติ ขั้นตอนของกระบวนการคิดสร้างสรรค์ มีดังนี้

1.) ขั้นรู้สึกถึงปัญหา
2.) ขั้นพยายามแก้ปัญหา
3.) ขั้นเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้งและคิดหาคำตอบได้
4.) ขั้นแก้ปัญหาได้สมบูรณ์ตามจุดมุ่งหมาย
5.) ขั้นเผยแพร่สิ่งที่คิดได้ให้ผู้อื่นได้ทราบ

4. ความหมายในแง่ของสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสติปัญญาอย่างหนึ่งที่อยู่ในรูปแบบของความคิดแบบอเนกนัย ความคิดสร้างสรรค์หมายถึง ความสามารถของบุคคล ที่จะคิดได้คล่องแคล่ว คิดหาความสัมพันธ์ระหว่างการแก้ปัญหา กับสิ่งเร้าต่างๆ ให้ได้คำตอบแบบใหม่ๆ หลากๆ คำตอบจากคำถามเพียงข้อเดียว

5. ความหมายในแง่ของผลงาน ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดที่จะสร้างในสิ่งที่ไม่เคยมีมาก่อน สิ่งนั้นจะต้องแปลกใหม่ไม่เหมือนใคร และจะต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการประดิษฐ์ปรับปรุงหรือรวบรวมสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกันด้วยวิธีใหม่ที่ยังไม่เคยมีผู้ใดทำมาก่อน เพื่อเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับสิ่งนั้น ความคิดสร้างสรรค์ ในความหมายนี้เน้นผลงานที่สร้างขึ้นไม่ว่าจะเป็นการคิดประดิษฐ์ขึ้นใหม่ การปรับปรุงผลงานเดิม ตลอดจนการค้นพบความสัมพันธ์ในรูปแบบใหม่และระหว่างสิ่งที่มีอยู่ในโลก

ดังนั้น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จึงหมายถึง ความสามารถในการหาหนทางพัฒนางานที่ตนรับผิดชอบ ให้เจริญก้าวหน้า พัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพ และพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ

ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ในด้านของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์นั้น เรมวอล นันท์ศุภวัฒน์ (2542 : 155) ได้กล่าวถึงบุคคล ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดังนี้

1. มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดอิสระ ไม่ขาดกลัวต่อสิ่งที่ยังไม่ทราบ
2. มีความคิดริเริ่ม ชอบคิด ชอบทำสิ่งที่ซับซ้อนและแปลกใหม่ ไม่ชอบตาม
 อย่างไม่
3. มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ไม่คล้อยตามคนอื่นง่ายๆ แต่จะเปลี่ยนใจได้ถ้า
 มีเหตุผลเพียงพอ
4. มีความสามารถในการใช้สมาธิ มีความสามารถในการพิจารณาหรืออย่าง
 ถี่ถ้วน
5. มองเห็นการณ์ไกล มีความสนใจกว้างขวาง ทนต่อเหตุการณ์
6. กล้าเสี่ยง กล้าคิด กล้าทำ กล้าเปลี่ยนแปลง อดทนต่อคำวิพากษ์ของคนอื่น
7. ยอมรับในสิ่งที่ไม่แน่นอน และสิ่งที่เป็นข้อขัดแย้ง อดทนต่อสิ่งที่ไม่แน่ชัด
8. มีความเพียร ไม่ย่อท้อ สามารถค้นหาวิธีแก้ปัญหาได้มากจนถึงวิธีที่ดีที่สุด
9. มองโลกในแง่ดี มีจินตนาการและอารมณ์ขัน

จะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จะเป็นผู้ที่มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดริเริ่ม มองการณ์ไกล กล้าคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่คล้อยตามผู้อื่นง่ายๆ

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางการพยาบาล

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางการพยาบาล ส่วนใหญ่จะมุ่งถึงความคิดริเริ่ม
 สร้างสรรค์ทางคลินิก ที่เน้นทางด้านการศึกษาพยาบาล เนื่องจากเป้าหมายของการศึกษา
 พยาบาลจะช่วยให้นักศึกษา ได้มีการพัฒนา และตระหนักในตนเอง การมีความคิดริเริ่ม
 สร้างสรรค์ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติจริงกับผู้รับบริการอาจารย์พยาบาลทางคลินิก จึงควรมีทัศนคติ
 ต่อการเรียนรู้แบบใหม่ที่ต้องการให้นักศึกษาได้คิดอย่างอิสระ มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
 ให้แก่นักศึกษาในแนวทางใหม่ๆ หรือการนำความรู้ และประสบการณ์ไปใช้ในสถานการณ์
 ใหม่ที่เหมาะสม นอกจากนั้นพยาบาลยังต้องการนำความคิดใหม่ไปใช้ในการออกแบบการ
 พยาบาลในอนาคตได้ ดังนั้นอาจารย์พยาบาลในคลินิกควรจัดสิ่งแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ที่จะ
 พัฒนาอำนาจทางสติปัญญา การยืดหยุ่นและการปรับตัวที่จะเผชิญต่อสถานการณ์ใหม่ และวิธี
 การแก้ปัญหาแบบใหม่ๆ ประสบการณ์ทางคลินิกควรยืดหยุ่นให้แก่นักศึกษาในการที่จะ ค้นหา
 และเรียนรู้ทั้งวิธีการเผชิญกับระบบค่านิยมของผู้ป่วย ทุกอายุ เชื้อชาติ ฐานะ และศาสนา
 (เรมวอล นันท์ศุภวัฒน์. 2542 : 117) ซึ่งอดิธยาน์ ศรีเกษตริณ (2543 : 289) ได้ให้ข้อคิด
 เกี่ยวกับการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาว่า ในการทำงานมักจะเกิดปัญหา
 ขึ้นเสมอ ซึ่งควรให้ความสำคัญกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้เทคนิคการระดมสมอง

(Brainstorming) หรือการระดมความคิดโดยกลุ่มสมาชิก ซึ่งหลักสำคัญของการระดมสมองก็คือ การเปิดใจให้กว้างปล่อยให้ความคิดผุดหรือจินตนาการในการหาทางเลือกที่จะแก้ปัญหาของแต่ละคนได้พรั่งพรูออกมาอย่างอิสระ ใครคิดอะไรได้ก็เสนอออกมาได้ทันที โดยจะมีสมาชิกคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้จดคำตอบต่างๆ ทั้งหมดลงบนกระดานที่ทุกคนสามารถเห็นได้ชัด เน้นการที่ให้ทุกคนได้ช่วยกันคิดให้ได้ทางเลือกมากที่สุด เท่าที่จะเป็นไปได้และการสร้างความคิดใหม่บนความคิดที่มีอยู่ โดยจะไม่มีมีการประเมินค่าใดๆทั้งสิ้น ว่าทางเลือกที่เสนอนั้นจะเหมาะสมหรือปฏิบัติได้จริงหรือไม่ เพราะยังคิดลู่ทางที่จะแก้ปัญหาออกได้มากทางเท่าใด โอกาสเสี่ยงต่อความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นก็จะลดน้อยลงไปตามนั้น และเมื่อหมดช่วงของการระดมความคิดแล้วจึงค่อยกลับมาใช้หลักเหตุผลในการพิจารณาทางเลือกต่างๆ ที่ได้เสนอมาแล้วอีกครั้งหนึ่ง

จะเห็นได้ว่า จากสถานการณ์ของโลกปัจจุบันที่ได้เปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารร่วมกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มว่าจะพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง วิชาชีพพยาบาลก็เช่นเดียวกัน ความเจริญก้าวหน้าเหล่านี้ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อองค์การ บุคคล และสิ่งแวดล้อมทางด้านสุขภาพอย่างมากมาย ทำให้มีความจำเป็นที่ผู้นำทางการพยาบาลจะต้องเตรียมความพร้อมที่จะรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จะต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ในการพัฒนาปรับปรุงงานด้านการพยาบาลให้ก้าวหน้าต่อไป

3.5 ด้านจริยธรรม

ปัจจุบันการพยาบาลมีความเป็นวิชาชีพเต็มตัว และมีความเจริญก้าวหน้าทางความรู้ความเป็นระบบส่งผลให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อเพื่อนมนุษย์ในยามที่เจ็บป่วย เพราะมนุษย์เมื่ออยู่ในภาวะของความเจ็บป่วยย่อมต้องการความช่วยเหลือ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ พยาบาลจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรักความเมตตากรุณา เอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ ผู้มีความทุกข์ทางกายจากโรคภัยไข้เจ็บและความโศกเศร้าทางใจ ดังนั้นความรู้ทางจริยศาสตร์จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งจะทำให้พยาบาลมีโลกทัศน์กว้างมีวิจาร์ณญาณสามารถมองปัญหาจริยธรรมทางการพยาบาลดังนั้นการสร้างและพัฒนาจริยธรรมจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องกระทำและกระทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของทุกคนในสังคม ที่จะช่วยกันวางกรอบความประพฤติที่นำไปสู่การตัดสินใจเชิงจริยธรรมและการกระทำเชิงจริยธรรมที่ถูกต้องและเหมาะสมช่วยยกระดับจิตใจของคนในสังคมและในวิชาชีพให้สูงขึ้น อันจะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพสืบไป ซึ่งคำว่าจริยธรรมเป็นคำที่มีความหมายหลากหลายซึ่งมีผู้ให้ความหมายแตกต่างกันดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (2530 : 217) ให้ความหมายดังนี้ จริยะ หมายถึง ความประพฤติ และจริยธรรมหมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ

รัตนา ทองสวัสดิ์ (2531 : 26) ได้กล่าวถึงจริยธรรมว่า เป็นแนวทางและหลักการที่ช่วยผดุงคุณค่าชีวิตของมนุษย์ช่วยในการตัดสินใจว่าเป้าหมายของความประพฤติปฏิบัติที่สำคัญที่สุดคืออะไรช่วยปรับความสมดุลระหว่างความดีงามและความชั่วแนวทางของจริยธรรมไม่ใช่ “ข้อห้าม” แต่เป็นแนวทางที่ส่งเสริมในทางบวกให้บุคคลมีความรับผิดชอบ

สิวลี ศิริไล (2537 : 11) กล่าวถึง จริยธรรมว่าเป็นศัพท์บัญญัติภาษาไทยมาจากคำว่า จริย + ธรรม มีความหมายสองความหมาย ความหมายแรก หมายถึง หลักความประพฤติที่ดีงามเพื่อประโยชน์สุขแก่ตนเองและสังคม ความหมายที่สอง หมายถึง การรู้จักพิจารณาไตร่ตรองว่าอะไรควรทำอะไรไม่ควรทำเมื่อเผชิญสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจเลือก

สรุปได้ว่า จริยธรรมคือ กฎเกณฑ์ความประพฤติที่ดีงามเพื่อประโยชน์สุขต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงการพิจารณาตัดสินใจเลือกกระทำการใดๆ ที่เหมาะสม

องค์ประกอบของจริยธรรม

อดิญาณ์ ศรีเกษตริน (2543 : 216 – 217) ได้กล่าวว่า ความเป็นผู้ มีจริยธรรมของบุคคลเกิดขึ้นได้จากองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ คือ ความเข้าใจในเหตุผลของความถูกต้องดีงามสามารถตัดสินใจแยกความถูกต้องออกจากความไม่ถูกต้องได้ด้วยการคิด
2. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ความรู้สึก คือ ความพึงพอใจ ศรัทธา เลื่อมใส เกิดความนิยมยินดีที่จะนำจริยธรรมมาเป็นแนวประพฤติปฏิบัติ
3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรมแสดงออก คือ พฤติกรรมการกระทำที่บุคคลตัดสินใจกระทำถูกหรือผิดในสถานการณ์แวดล้อมต่างๆ เชื่อว่าอิทธิพลส่วนหนึ่งของการกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมแบบใดจะขึ้นอยู่กับอิทธิพลขององค์ประกอบทั้งสองประการที่กล่าวแล้วข้างต้น และบางส่วนอาจขึ้นกับองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ลักษณะทาง จิตวิทยาบางประการของบุคคลนั้นๆ หรือความรุนแรงของการบีบคั้น ของสถานการณ์ที่รุมเร้าบุคคลนั้นอีกด้วย ซึ่งองค์ประกอบทั้งสามประการจะเกิดขึ้นได้ด้วยการที่ตัวบุคคลแต่ละคนได้รับการปลูกฝังการถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนการได้เห็นแบบอย่างของจริยธรรม มีการฝึกฝนปฏิบัติสม่ำเสมอ จนเป็นความเคยชินที่ดีงาม ซึ่งเรียกว่า คุณธรรม

จริยธรรมกับวิชาชีพพยาบาล

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีพื้นฐานจากความเมตตา กรุณา เมื่อเห็นผู้อื่นมีความทุกข์ก็ต้องการช่วยเหลือให้พ้นทุกข์ ซึ่งเป็นพื้นฐานของจริยธรรม ที่จะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และจากความหมายของการพยาบาล (Nursing) หมายถึงการช่วยเหลือบุคคลทั้งคนตึกคนป่วยทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ให้อยู่ได้อย่างมีความสุข มีสุขภาพสมบูรณ์มีชีวิตที่มีคุณภาพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวิชาชีพพยาบาลมีพื้นฐานมาจากความมี

จริยธรรมอย่างแท้จริง ซึ่งผู้เป็นพยาบาลจะต้องเป็นผู้เสียสละ อุทิศตนและมีความอดทนสูง ปฏิบัติการพยาบาลเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน (อาภา โลจายะ. 2535 : 18) และมุ่งเน้นความมีเหตุผล สิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบและการมีขอบเขต ซึ่งความรับผิดชอบต่อพยาบาลตามที่ ยุพดี สมบูรณ์สิน (2541 : 15 – 17) ได้กล่าวไว้ มี 2 ลักษณะคือ

1. ความรับผิดชอบต่อพยาบาลที่พึงมีต่อตนเอง ถือเป็นปฐมภูมิ สำหรับความสมบูรณ์ในความรับผิดชอบต่อผู้อื่น ซึ่งพยาบาลในฐานะปฎุชนย่อมต้องเผชิญกับอำนาจเรียกร้องของความเห็นแก่ตัว และของมโนธรรมอยู่ตลอดเวลา ซึ่งหากอำนาจของความเห็นแก่ตัวและความด้อยดำนมโนธรรมมีอำนาจสูงขึ้นย่อมจะมีผลกระทบดังต่อไปนี้

1.1 ชีวิตของผู้ป่วยจะเสี่ยงอันตรายมากอาจถึงขั้นแก่ชีวิต หรือแม้แต่เป็นการทำลายความสุขและคุณภาพในการดำรงชีวิตของเพื่อนมนุษย์

1.2 ทำให้ผู้ใช้บริการเกิดทัศนคติในทางลบต่อพยาบาลจากความเสื่อมศรัทธาเชื่อถือบ่อยๆ จะขยายกว้างออกไปสู่การขาดความศรัทธาเชื่อถือของสังคมต่อพยาบาล และวิชาชีพพยาบาลได้โดยรวม

1.3 เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิผลของการรักษาพยาบาล และนำความเสื่อมเสียมาสู่หน่วยงานที่ตนปฏิบัติอยู่

1.4 เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิผล ของการรักษาพยาบาล และความร่วมมือประสานงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงานซึ่งในที่สุดก็จะกลายเป็นอุปสรรคสำคัญของการพัฒนาสุขภาพอนามัยของคนในประเทศ

2. ความรับผิดชอบต่อพยาบาลที่พึงมีต่อผู้ป่วย ในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพทางด้านสุขภาพ ซึ่งถือเป็นตัวแทนของวิชาชีพอันทรงเกียรติพึงที่จะปฏิบัติการพยาบาลต่อผู้เจ็บป่วยคือ

2.1 ให้การพยาบาลด้วยความรักเพื่อนมนุษย์ ความรักเพื่อนมนุษย์จะทำให้พยาบาล ลดความเห็นแก่ตัว มีความเมตตา มีความเอื้อเฟื้อ มีความรู้สึกเอื้ออาทร มีความอ่อนโยน อดทนกับความทุกข์ยาก ขยันหมั่นเพียร มุ่งแสวงหาความรู้ที่จะค้นหาวิธีที่จะช่วยเหลือผู้ป่วยให้พ้นทุกข์ รู้สึกเป็นสุขเมื่อสามารถช่วยผู้อื่นให้พ้นทุกข์และมีสุขได้

2.2 ให้การพยาบาล ด้วยความเข้าใจในศาสตร์แห่งธรรมชาติ โดยที่การพยาบาลเป็นบริการที่ให้มนุษย์ซึ่งความต้องการทางด้านร่างกาย และจิตใจที่แตกต่างกันออกไป พยาบาลจึงควรได้มีความรู้เกี่ยวกับความต้องการพื้นฐาน เพื่อรักษาไว้ซึ่งดุลยภาพของชีวิต และปฎิกริยาปรับตัวต่อสิ่งที่มีารบกวนดุลยภาพชีวิตทั้งทางร่างกาย จิตใจของมนุษย์ และความรู้ ทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติทั่วไป เพื่อให้เกิดบริการที่สามารถครอบคลุมหน้าที่ ทางการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกระทำอันเกิดจากการเดา การลอกเลียน โดยขาดเหตุผลไม่เข้าใจขบวนการต่างๆ ของชีวิต และความไม่ซื่อสัตย์ต่อหลักวิชาเป็นการกระทำที่ขาดคุณลักษณะของความเป็นวิชาชีพ

2.3 ให้การพยาบาลโดยเคารพในสิทธิมนุษยชน พยาบาลจะต้องยอมรับในความต้องการพื้นฐานอันเป็นสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ป่วย ดังต่อไปนี้

- 1) ความต้องการและสิทธิหน้าที่ที่จะได้รับการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยเพื่อรักษาไว้ซึ่งความมีสุขภาพที่ดีและชีวิต
- 2) ความต้องการและสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติ ด้วยความเมตตาปรานี
- 3) ความต้องการและสิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลที่มีคุณภาพสูงสุดเท่าที่จะอำนวยได้
- 4) ความต้องการและสิทธิในการเป็นเจ้าของร่างกายและชีวิตของตนเอง
- 5) ความต้องการและสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่อย่างมีเกียรติ

ในการให้บริการการพยาบาลไม่ว่าในด้านใด ในตำแหน่งหน้าที่ใด พยาบาลจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรมสูงและมั่นคงพอ นอกเหนือจากความรู้ความสามารถ และสิ่งสนับสนุนการให้บริการจึงจะควบคุมการปฏิบัติการพยาบาลให้มีคุณภาพที่สอดคล้องกับความมุ่งหวังของผู้รับบริการ ของผู้ร่วมงาน ขององค์กรผู้จ้าง รวมทั้งของตนเองได้ดีที่สุดอย่างสม่ำเสมอ และมั่นคงตลอดชีวิตการทำงานของแต่ละคน ดังนั้น ถ้าผู้ที่เป็นพยาบาล มีความสามารถมองเห็นและเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง จริยธรรมกับวิชาชีพพยาบาล จะทำให้เข้าใจความหมายที่แท้จริงของคำว่า “การพยาบาลเป็นศาสตร์และศิลป์” และจะช่วยส่งเสริมบทบาทของผู้ดูแลรอบโยน ให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย ขณะเดียวกันการสามารถมองปัญหาจริยธรรมทางการพยาบาลออก จะช่วยให้พยาบาลมีความรอบคอบและมีวิจารณญาณของวิชาชีพ อันจะส่งผลดีแก่ผู้ป่วย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

ผลการวิจัยของ จินตนา จันทรโคตร (2530 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร กับความสามารถในการตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าตึกในโรงพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยพบว่า พยาบาลหัวหน้าตึกส่วนใหญ่มีความคิดสร้างสรรค์ในระดับสูงและมีความสามารถในการตัดสินใจสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพิศมัย เสรีขจรกิจเจริญ (2536 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการตัดสินใจของหัวหน้าสถานีอนามัยพบว่า คุณลักษณะเฉพาะด้านความคิดสร้างสรรค์แสดงความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการตัดสินใจ

วันเพ็ญ เลิศมงคลนาม (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการตัดสินใจสั่งการของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าความสามารถในการตัดสินใจสั่งการในการปฏิบัติงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีวุฒิในการศึกษาแตกต่างกัน จะมีระดับความสามารถที่แตกต่างกัน

ระจิตร์ นิคมรัฐและคณะ (2530 : 45) ได้ศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลสภราชประชา 4 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัย ด้านความซื่อสัตย์และด้านความเมตตากรุณาของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ที่อยู่ในปีการศึกษา 2529 ผลการวิจัยพบว่า ด้านความรับผิดชอบของนักศึกษาทุกชั้นปี มีความรับผิดชอบต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ด้านความซื่อสัตย์พบว่านักศึกษาทุกชั้นปีมีพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับดี มีพฤติกรรมอยู่ในลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความมีวินัยพบว่านักศึกษาทุกชั้นปี มีพฤติกรรมด้านความมีวินัย อยู่ในระดับพึงประสงค์ ด้านความเมตตากรุณาพบว่า นักศึกษาทุกชั้นปีมีพฤติกรรมอยู่ในลักษณะพึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ ธิตินา จำปีรัตน์ (2533 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร 7 แห่ง จำนวน 586 คน โดยเลือกเฉพาะนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการทางสติปัญญาและด้านจริยธรรมอยู่ในระดับตามกฎเกณฑ์ และส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมพึงประสงค์ของคุณลักษณะต่างๆ เรียงตามลำดับคือ ความสุภาพอ่อนโยน ความมีระเบียบวินัย ความอดทน ความเมตตา กรุณา ความซื่อสัตย์ ความร่วมมือและความสามัคคี ความรับผิดชอบ ความเคารพในความเป็นมนุษย์และความเสียสละ

สุพร พวงวราพันธ์ (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเรียนรู้ทางการพยาบาลกับพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล 4 ชั้นปี คือ ปี 1 ปี 2 ปี 3 และ ปี 4 ในวิทยาลัยพยาบาลสภราชประชา พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 เป็นผู้มีการเสียสละสูงกว่าชั้นปีอื่น ส่วนพฤติกรรมความรับผิดชอบ ต่ำกว่าเกณฑ์ในขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นกลุ่มที่มีความรับผิดชอบสูงกว่าปีอื่น ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความเห็นว่าอาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นนักศึกษาใหม่ที่มีพฤติกรรมเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูดีมีรับคำสั่งฝ่ายเดียว แต่ลักษณะพฤติกรรมนี้อาจจะเปลี่ยนแปลงไป สำหรับพฤติกรรมด้านความอดทนพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกันในแต่ละชั้นปี

วรรณิ จันทรสว่าง และ สุภาณี อ่อนชื่นจิตร (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 9 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความเคารพในสิทธิมนุษยชน ความสามัคคี ความมีระเบียบวินัย ความเมตตากรุณา ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความยุติธรรมและความเสียสละ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล ของคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทุกชั้นปี จำนวน 294 คน ผลการศึกษา พบว่า ก่อนและหลังเรียนในแต่ละชั้นปี นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มี

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ในลักษณะพึงประสงค์เกือบทุกเรื่องของคุณลักษณะทั้ง 9 ด้าน แต่คะแนนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 2 แตกต่างจากคะแนนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาศิษฎา อ่อนดี (2539 : 72) ได้ศึกษาทักษะทางสังคมกับการปฏิบัติงานและมนุษยสัมพันธ์ของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลศิริราช สรุปผลด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่าพยาบาลที่มีทักษะทางสังคมสูง มีมนุษยสัมพันธ์สูงกว่าพยาบาลที่มีทักษะทางสังคมต่ำ

พรพรรณ สมิทธิ์ปัญญา (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐเขตกรุงเทพมหานครพบว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยมีพฤติกรรมการตัดสินใจแบบ Consultative II มากที่สุดซึ่งหมายถึง ผู้นำให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้ทราบถึงปัญหาตลอดจนรวบรวมความคิดและข้อเสนอแนะจากกลุ่ม ผู้นำจะเป็นผู้ตัดสินใจเอง และการตัดสินใจนั้นอาจจะเป็นผลหรือไม่ได้เป็นผลมาจากข้อมูลที่ได้จากผู้ได้บังคับบัญชาก็ได้

ธัสมน นามวงศ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลการสอนการพยาบาล โดยใช้กรณีศึกษาต่อความสามารถในการตัดสินใจ ในการพยาบาลที่เน้นจริยธรรม และการดูแลด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยระยะสุดท้ายของนักศึกษาพยาบาล” ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการตัดสินใจในการพยาบาลที่เน้นจริยธรรมและการดูแลด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยระยะสุดท้ายของนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มทดลอง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง และในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากการศึกษาของ วรพรรณ ทองสง (2540 : บทคัดย่อ) เรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลของ รองศาสตราจารย์ ดร.สายหยุด นิยมวิภาต พบว่าบริบททางสังคม วัฒนธรรมไทย ที่มีผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำ ส่วนหนึ่งเป็นไปตามสภาพเงื่อนไขของสังคม และกระบวนการกล่อมเกลางทางสังคมประกอบกับการได้ศึกษาวิชาชีพการพยาบาลซึ่งมีส่วนปลูกฝังความสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่และการมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล สำหรับวิธีการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นผู้นำทางการพยาบาลเกิดจากความสำนึกรับผิดชอบต่อสภาพของวิชาชีพที่ต้องการพัฒนาวิชาชีพให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของวิชาชีพอื่น ๆ จึงตั้งเป้าหมายในการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลโดยเริ่มต้นพัฒนาตนเองก่อนเพื่อให้มีความพร้อมที่จะเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนคุณลักษณะและแบบภาวะผู้นำทางการพยาบาลนั้นจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะที่เด่นชัดคือ เป็นผู้นำที่มีอำนาจ , ชำนาญการ, อาณาบารมี และมีวิสัยทัศน์

ยุพดี สมบูรณ์สิน (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง พบว่ากิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของวิชาชีพพยาบาล รวม 9 ด้าน คือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเมตตากรุณา ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความสุภาพอ่อนโยน ด้านความเสียสละ ด้านความเคารพในความเป็นมนุษย์ ด้านความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และด้านความอดทน ควรมี

การสอดแทรกคุณธรรม และจริยธรรมทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งในชั้นเรียนสามารถกระทำได้ในทุกรายวิชา เช่น การอภิปรายกลุ่ม การใช้สถานการณ์สมมติ การใช้กระบวนการกลุ่ม และใช้กรณีศึกษาส่วนกิจกรรมนอกห้องเรียน ได้แก่การจัดตั้งปณิธานความซื่อสัตย์ กิจกรรมส่งเสริมด้านเมตตากรุณา เช่น ร่วมบริจาคเงินและสิ่งของ ฯลฯ

ขวัญฤดี ขำช่อนสัตย์ (2542 : 110)ศึกษาพฤติกรรมการรับผิดชอบของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าพฤติกรรมการรับผิดชอบโดยรวม และเป็นรายด้านทุกด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบต่อสถาบันและความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับสูง

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ชมิทธ์ (Schmidt. 1985 : Abstract) ได้ศึกษาว่าระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาจากวิทยาลัยทางด้านศิลปศาสตร์ และนิสิตนักศึกษา จากวิทยาลัยทางด้านเทคโนโลยี ผลการศึกษา ปรากฏว่านิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่สูงขึ้นของทั้งสองวิทยาลัยมีระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่า นิสิตด้านศิลปศาสตร์มีระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่านิสิตนักศึกษาด้านเทคโนโลยี

อัลบาโน (Albano. 1987 : Abstract) ได้ทำการทดลองฝึกความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วยทักษะทางสมอง 4 ประการ คือ ทักษะด้านจินตนาการ (Imagery) ทักษะด้านอุปมา (Analogy) ทักษะด้านโยงความสัมพันธ์ (Association) และทักษะการเปลี่ยนรูป (Transformation) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นทหารสังกัดหน่วยสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ในรัฐนิวเจอร์ซีย์ จำนวน 66 คน โดยใช้แบบทดสอบของทอร์แรนซ์ ผลการทดลองพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น

อิรูริตา (Irurita. 1994 : Abstract) ได้ศึกษาถึงการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพโดยใช้กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นพยาบาลผู้บริหารระดับสูง ขององค์การพยาบาลในประเทศออสเตรเลีย จำนวน 32 คน พบว่า การฝึกตนเองให้มีคุณลักษณะของผู้นำและความสามารถในการเป็นผู้นำเป็นสิ่งสำคัญ รวมถึงการมีค่านิยมของตนเอง ต่อวิชาชีพพยาบาลและองค์การ โดยมีความเชื่อว่าสามารถทำสถานการณ์ต่างๆให้ดีที่สุดได้ และการยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรช่วยให้เป็นผู้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เฮลเบิร์ก (Helberg. 1995 : 2796-A) ได้ทำการศึกษาการตัดสินใจร่วมกันของครูที่เป็นคณะทำงาน ผลการวิจัยพบว่าการทำงานที่ได้ตัดสินใจร่วมกันโดยทุกคนมีส่วนร่วม จะก่อให้เกิดการพัฒนางานมากกว่าการมีปัจจัยอื่น

สรุป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่กล่าวมา พอจะสรุปได้ดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ เป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญยิ่งต่อการประกอบวิชาชีพการพยาบาลซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดกับทุกคน เพราะเมื่อบุคคลมีความรับผิดชอบหากจะต้องปฏิบัติหน้าที่ใดๆ ก็ย่อมสามารถทำงานให้สำเร็จเป็นที่เชื่อถือ และนำมาซึ่งความสำเร็จของชีวิตการทำงานในที่สุด นอกจากนั้นความรับผิดชอบยังเป็นเครื่องแสดงถึงความเป็นผู้มีวุฒิภาวะด้านอุปนิสัยและเป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งถ้าทุกคนในสังคมรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่างๆ อย่างดีแล้ว ก็ย่อมทำให้เกิดสันติ ตลอดจนความเจริญงอกงามขึ้นในสังคม (วาริ ศิริเจริญ. 2536 : 3)

ด้านมนุษยสัมพันธ์ มนุษยสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ผู้นำประสบความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้า ผู้นำควรจะต้องใส่ใจกับศิลปะของการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับธรรมชาติของคนโดยเฉพาะในเรื่องความต้องการของมนุษย์และการจูงใจหัวใจของมนุษยสัมพันธ์คือ การที่ผู้นำเป็นคนที่ยอมรับคน รู้จักเพื่อนร่วมงาน และรู้จักความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์ด้วย

ด้านความสามารถในการตัดสินใจ การตัดสินใจเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้นำหรือผู้บริหาร เพราะการตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งผลของการตัดสินใจจะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของงาน ซึ่งผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องใช้ความสามารถในการตัดสินใจให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ นอกจากนั้นการตัดสินใจยังเป็นกลยุทธ์สำคัญของพยาบาลทุกคนพึงมีทักษะ เพราะการแก้ไขปัญหาหรือการตัดสินใจที่ดี ย่อมแสดงถึงความสามารถในการทำงานได้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี ทำให้เกิดการยอมรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องและผู้รับบริการ การที่พยาบาลแก้ไขปัญหาแบบงานที่ย่งยากซับซ้อนได้นั้น พยาบาลจะต้องสามารถระบุปัญหาได้ชัดเจนและค้นหาสาเหตุของผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการแก้ไวนั้นได้ (เรมวาล นันท์ศุภวัฒน์. 2542 : 167)

ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในด้านการพยาบาล ยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยไว้ แต่จากการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องพอจะสรุปได้ว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นศักยภาพที่มีอยู่ในตัวของทุกคน ซึ่งต้องได้รับการกระตุ้นให้ศักยภาพส่วนนี้เจริญเติบโตและพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพและสามารถส่งเสริมให้พัฒนาขึ้นได้ด้วย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ เป็นผู้ทำกิจกรรม และฝึกปฏิบัติด้วยตนเองไม่ว่าจะเป็นการฝึกบรรยายบุคคลหรือรายกลุ่มก็สามารถทำให้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้สูงขึ้นได้ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2541 : 25)

ด้านจริยธรรม มีผู้ทำวิจัยไว้หลากหลาย พอจะสรุปได้ว่า ค่านิยมด้านจริยธรรมของบุคคล มีความแตกต่างกันไปตาม เพศ สถาบัน การศึกษา ลักษณะสาขาวิชา แต่อย่างไรก็ตามในด้านการพยาบาลนั้นจะเห็นได้ว่าการให้บริการด้านการพยาบาลไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใด

พยาบาลจะต้องมีจริยธรรมสูง เช่นในด้านความซื่อสัตย์ เพราะจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์จะช่วยให้พยาบาลรู้จักให้การปฏิบัติต่อเพื่อนมนุษย์ได้ถูกต้องเป็นธรรมโดยเฉพาะต่อผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน องค์การ และสังคม

จากที่กล่าวมานั้นจะเห็นว่าความเป็นผู้นำจะต้องมีลักษณะผสมผสานด้วยคุณลักษณะต่างๆหลายประการ เช่น ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม ตามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาซึ่งถ้าแต่ละคุณลักษณะนั้นได้รับการพัฒนา ก็จะทำให้คุณลักษณะความเป็นผู้นำมีมากขึ้น การเป็นผู้นำจึงมีความสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำมีหน้าที่ในการนำ การตัดสินใจ การจูงใจ การสร้างทีมงานและบริหารทีมงาน รวมตลอดถึงการเป็นสัญลักษณ์หรือตัวแทนของหน่วยงานในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะในด้านการพยาบาลเพราะการพยาบาลเป็นกิจกรรมที่ต้องดูแลช่วยเหลือบุคคลด้านสุขภาพตั้งแต่ ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมเป็นสำคัญ ดังคำที่ว่า เมตตา กรุณา เสียสละ รับผิดชอบ อดทน สามัคคี

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม เนื่องจากยังไม่เคยมีใครทำมาก่อนดังที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจะนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดจนเป็นแนวทางในการปลูกฝังอบรมและเสริมสร้างนักศึกษาพยาบาลตำรวจให้มีลักษณะของความเป็นผู้นำด้านวิชาชีพ มีคุณสมบัติของพลเมืองที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีสมรรถภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2544 ซึ่ง ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ปีการศึกษา 2544 จำนวน 117 คน จำแนกเป็น ชั้นปีที่ 3 จำนวน 51 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 66 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลตำรวจชั้นปีที่ 3 จำนวน 51 คน และนักศึกษาพยาบาลตำรวจชั้นปีที่ 4 จำนวน 66 คน รวม 117 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ระดับชั้นปีที่ศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะของความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ปีการศึกษา 2544 ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ

ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม ซึ่งแบบสอบถามเป็นตารางมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินลักษณะของความเป็นผู้นำใน 5 ด้าน ประกอบด้วยข้อคำถาม 54 ข้อ ดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ	จำนวน 13 ข้อ
ด้านมนุษยสัมพันธ์	จำนวน 11 ข้อ
ด้านความสามารถในการตัดสินใจ	จำนวน 10 ข้อ
ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	จำนวน 10 ข้อ
ด้านจริยธรรม	จำนวน 10 ข้อ

ซึ่งใช้เกณฑ์ในการกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

ถ้าตอบในช่อง “มากที่สุด”	ให้ 5 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง “มาก”	ให้ 4 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง “ปานกลาง”	ให้ 3 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง “น้อย”	ให้ 2 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง “น้อยที่สุด”	ให้ 1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะความเป็นผู้นำ โดยยึดแนวคิดของ กวี วงศ์พุ่ม (2542 : 109-110) สุพัตรา สุภาพ (2536 : 49-50) และนันทนา ธรรมบุศย์ (2538 : 24-25) เป็นขอบเขตโครงสร้างของแบบสอบถามแล้วสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา ตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ จำนวน 1 ฉบับ

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้องครบถ้วนตามขอบเขตที่กำหนด และตรวจสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- 2.1 พล.ต.ต. ไพโรจน์ จันทร์โสมลี
- 2.2 พ.ต.อ.หญิง ดร.เรณูจิตร กลันทประ
- 2.3 พ.ต.อ.หญิง ศิริพร เขษรฐรง
- 2.4 ผศ.ดร.สุดา ทัพสุวรรณ
- 2.5 อาจารย์ประพจน์ แยมทิม

4. นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้วตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ชั้นปีที่ 3 จำนวน 15 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 15 คน รวม 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (ประคอง กระณสูตร. 2538 : 47) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .89

5. นำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอลงนามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้บังคับการวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โดยผู้วิจัยนำหนังสือไปให้ด้วยตนเอง
2. ผู้วิจัยประสานกับนักศึกษาพยาบาลตำรวจชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้นักศึกษาพยาบาลตำรวจที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจ แล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้คืน 117 ฉบับ เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม มีความสมบูรณ์ทั้ง 117 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล โดยนำแบบสอบถามมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 2.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC โดยกำหนดโปรแกรมตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานในการวิจัย
 - 2.2 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
 - 2.3 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โดยรวมและรายด้าน แล้วประเมินระดับคะแนนโดยใช้เกณฑ์ของ ประคอง กระณสูตร (2538 : 77) แปลค่าความหมายจากคะแนนดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	นักศึกษาพยาบาลตำรวจ มีลักษณะของความเป็นผู้นำอยู่ในระดับ มากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	นักศึกษาพยาบาลตำรวจ มีลักษณะของความเป็นผู้นำอยู่ในระดับ มาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	นักศึกษาพยาบาลตำรวจ มีลักษณะของความเป็นผู้นำอยู่ในระดับ ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	นักศึกษาพยาบาลตำรวจ มีลักษณะของความเป็นผู้นำอยู่ในระดับ น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	นักศึกษาพยาบาลตำรวจ มีลักษณะของความเป็นผู้นำอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2.4 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแต่ละด้าน ซึ่งจะชี้ให้เห็นการกระจายของลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในแต่ละด้าน

2.5 เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ระหว่างชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 โดยใช้การทดสอบค่า t (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. หาค่า t (t-test) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพการศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ต่างๆในการเสนอผลข้อมูลดังนี้

N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t – distribution
*	แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปี

ตอนที่ 2 ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ จำแนกตามชั้นปี ในภาพรวม รายด้านและรายข้อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อทราบรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปี

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	นักศึกษาพยาบาลตำรวจ (N=117)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชั้นปีที่ 3	51	43.6
ชั้นปีที่ 4	66	56.4
รวม	117	100

จากตาราง 1 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาพยาบาลตำรวจที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 56.4 และนักศึกษาพยาบาลตำรวจที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6

ตอนที่ 2 ผลของการวิเคราะห์ ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และด้านจริยธรรม ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน

ตาราง 2 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

ลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ	นักศึกษาพยาบาลตำรวจ (N=117)		ระดับ
	$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านความรับผิดชอบ	3.86	0.34	มาก
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.05	0.36	มาก
3. ด้านความสามารถในการตัดสินใจ	3.86	0.38	มาก
4. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.71	0.41	มาก
5. ด้านจริยธรรม	4.41	0.63	มาก
รวม	3.97	0.33	มาก

จากตาราง 2 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลตำรวจมีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำใน 5 ด้าน คือด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน โดยด้านจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.41 ส่วนด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด 3.71

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลักษณะความเป็นผู้นำของ นักศึกษาพยาบาลตำรวจด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวม และเป็นรายข้อ

	ด้านความรับผิดชอบ	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ท่านทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ได้สำเร็จทันเวลาที่กำหนดไว้	4.24	.55	มาก
2	ท่านให้ความสนใจใส่ใจต่อการเรียนภาคทฤษฎีอย่างสม่ำเสมอ	3.96	.58	มาก
3	ท่านมีความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทุกครั้ง	4.02	.57	มาก
4	ท่านให้ความสำคัญต่อผู้ป่วยและดูแลเอาใจใส่อย่างดี	4.21	.68	มาก
5	ท่านได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพอยู่เสมอ	3.59	.63	มาก
6	ท่านคิดว่าจะรับผิดชอบต่อผลที่เกิดจากการกระทำของตนทุกครั้ง	4.24	.53	มาก
7	ท่านเป็นคนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	4.16	.61	มาก
8	ท่านมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบก่อนขึ้นฝึกภาคปฏิบัติทุกครั้ง	3.52	.62	มาก
9	ท่านได้มีการวางแผนการเรียนอย่างต่อเนื่องทุกวิชา	3.36	.63	มาก
10	ท่านปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจอย่างเคร่งครัด	3.58	.69	มาก
11	ท่านสามารถเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเรียนได้	3.88	.59	มาก
12	ท่านสามารถปรับปรุงงานในหน้าที่ให้เกิดผลดีทั้งต่อตนเองและส่วนรวม	3.85	.57	มาก
13	ท่านมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานทุกครั้ง	3.54	.54	มาก
	รวม	3.86	3.86	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ มีลักษณะความเป็นผู้นำในด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลักษณะความเป็นผู้นำของ นักศึกษาพยาบาลตำรวจด้านมนุษยสัมพันธ์ ในภาพรวม และเป็นรายข้อ

	ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
14	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยอย่างดีด้วยความเต็มใจ	4.34	.65	มาก
15	ท่านให้ความเป็นกันเองกับผู้ป่วยทุกครั้งที่ท่านได้ทำการพยาบาล	4.19	.63	มาก
16	ท่านให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยและผู้ร่วมงานโดยไม่หวังผลตอบแทน	4.38	.65	มาก
17	ท่านยอมรับและเข้าใจในความแตกต่างของเพื่อน	4.25	.63	มาก
18	ท่านสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	3.99	.62	มาก
19	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางวิทยาลัยพยาบาลตำรวจจัดขึ้นทุกครั้ง	3.92	.72	มาก
20	ท่านได้มีส่วนช่วยประสานให้การทำงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ทุกครั้งที่ท่านทำงานกลุ่ม	3.84	.61	มาก
21	ท่านมีส่วนกระตุ้นให้เพื่อนได้แสดงความคิดเห็นทุกครั้งที่มีการประชุมกลุ่ม	3.79	.79	มาก
22	ท่านปฏิบัติตนในการเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับเสมอ	3.74	.67	มาก
23	ท่านมีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่มีความเอื้ออาทรทุกครั้งที่ท่านทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.77	.60	มาก
24	ท่านเต็มใจช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งที่ได้รับการร้องขอ	4.35	.57	มาก
	รวม	4.05	.39	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่าลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ มีลักษณะความเป็นผู้นำในด้านมนุษยสัมพันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจด้านความสามารถในการตัดสินใจ ในภาพรวมและเป็นรายข้อ

	ด้านความสามารถในการตัดสินใจ	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
25	ท่านได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบ ก่อนการตัดสินใจในการแนะนำผู้ป่วยทุกครั้ง	3.97	.63	มาก
26	การตัดสินใจของท่านทุกครั้งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผล	3.92	.63	มาก
27	ท่านคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาทุกครั้งก่อนการตัดสินใจใดๆเสมอ	4.02	.59	มาก
28	ท่านสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางที่เกิดประโยชน์แก่ผู้รับบริการให้มากที่สุด	3.97	.57	มาก
29	ก่อนตัดสินใจทุกครั้งท่านจะพิจารณาหาทางเลือกหลายๆทางเสมอ	3.92	.58	มาก
30	ท่านรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมทีมก่อนตัดสินใจทุกครั้ง	4.14	.59	มาก
31	ผลที่เกิดจากการตัดสินใจของท่านสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานได้	3.74	.57	มาก
32	ท่านสามารถวินิจฉัยปัญหาของผู้ป่วยและให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	3.58	.56	มาก
33	ท่านมีการกำหนดแผนการทำงานและเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	3.62	.56	มาก
34	ท่านได้มีการระดมความคิดจากทีมงานก่อน แล้วจึงนำมาหาข้อสรุปก่อนการตัดสินใจทุกครั้ง	3.77	.67	มาก
	รวม	3.86	.38	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจมีลักษณะความเป็นผู้นำในด้านความสามารถในการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในภาพรวมและเป็นรายข้อ

	ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
35	ท่านได้นำแนวคิดใหม่ๆ มาปรับประยุกต์ใช้ในการเรียนและการฝึกปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม	3.62	.59	มาก
36	ท่านมีการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการเสมอ	3.58	.63	มาก
37	ท่านมักแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์	3.64	.62	มาก
38	ท่านยอมรับในสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติ การพยาบาลและการศึกษา	4.24	.55	มาก
39	ท่านได้แสดงความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ	3.76	.62	มาก
40	ท่านได้พึ่งพาตนเองทุกครั้งในการแก้ปัญหาทางการเรียนและการฝึกปฏิบัติการพยาบาล	3.87	.62	มาก
41	ท่านสามารถอธิบายหรือเสนอความคิดเห็นที่แปลกใหม่ และเป็นประโยชน์ต่อทีมงานเสมอ	3.58	.68	มาก
42	ท่านเป็นผู้ที่ชอบทดลองปฏิบัติในสิ่งที่คิดว่าแปลกใหม่ และนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนของท่าน	3.47	.61	ปานกลาง
43	ท่านมีส่วนสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลรุ่นน้องได้ประดิษฐ์ คิดค้นนวัตกรรมมาใช้ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล	3.64	.73	มาก
44	ท่านนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปคิดริเริ่มหาวิธี แก้ไขและปรับปรุงการเรียนและการปฏิบัติการพยาบาล	3.66	.69	มาก
	รวม	3.71	.41	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่าลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักศึกษาพยาบาลตำรวจมีลักษณะความเป็นผู้นำในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อการทดลองปฏิบัติในสิ่งที่คิดว่าแปลกใหม่และนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลักษณะความเป็นผู้นำของ
นักศึกษาพยาบาลตำรวจ ด้านจริยธรรม ในภาพรวมและเป็นรายข้อ

	ด้านจริยธรรม	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
45	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยหรือผู้มารับบริการด้วยความรู้สึก เอาใจเขามาใส่ใจเรา	4.56	.54	มากที่สุด
46	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยหรือผู้ที่มารับบริการด้วยอัธยาศัย ไมตรี ที่ดีทุกครั้ง	4.52	.60	มากที่สุด
47	ท่านให้การพยาบาลกับผู้ป่วยได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทุกครั้ง	3.90	.60	มาก
48	ท่านได้ทุ่มเทและความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติการ พยาบาล	4.79	.80	มากที่สุด
49	ทุกครั้งที่ท่านได้ปฏิบัติการพยาบาลท่านจะให้กำลังใจ แก่ผู้ป่วยเสมอ	4.40	.65	มาก
50	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	4.54	.56	มากที่สุด
51	ท่านได้ใช้เวลาในการดูแลผู้ป่วย	4.38	.57	มาก
52	ท่านให้ความเคารพต่อครูอาจารย์ตลอดจนนักศึกษาและ พยาบาลรุ่นพี่	4.52	.53	มากที่สุด
53	ท่านปฏิบัติตามกรอบจรรยาบรรณของวิชาชีพพยาบาล มาโดยตลอด	4.33	.60	มาก
54	ท่านเป็นผู้ที่รักษาความลับของผู้ป่วยโดยถือปฏิบัติอย่าง เคร่งครัด	4.13	.71	มาก
	รวม	3.86	.34	มาก

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ มีลักษณะความเป็นผู้นำในด้านจริยธรรม ในภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความรู้สึกเอาใจเขามาใส่ใจเรา การปฏิบัติด้วยอัธยาศัยไมตรีตลอดจนได้ทุ่มเทและความตั้งใจและปฏิบัติ อย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งการให้ความเคารพต่อครูอาจารย์ตลอดจนนักศึกษาและพยาบาลรุ่นพี่ อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบ ลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักศึกษาพยาบาลตำรวจใน
ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม จำแนกตามชั้นปี ในภาพรวม และเป็นรายด้านทุกด้าน

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจใน 5 ด้าน
จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน

ลักษณะความเป็นผู้นำ ของศึกษาพยาบาลตำรวจ	ชั้นปี				t
	ชั้นปีที่ 3 (N=51)		ชั้นปีที่ 4 (N=66)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านความรับผิดชอบ	3.88	0.34	3.84	0.34	.523
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.07	0.40	4.03	0.40	.511
3. ด้านความสามารถในการตัดสินใจ	3.87	0.38	3.86	0.38	.033
4. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.74	0.42	3.68	0.41	.705
5. ด้านจริยธรรม	4.50	0.83	4.33	0.40	1.434
รวม	4.00	0.35	3.95	0.32	.913

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลตำรวจที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกันมีลักษณะ
ความเป็นผู้นำด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้าน
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในด้าน
ความรับผิดชอบ จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน

ด้านความรับผิดชอบ		ชั้นปีที่ศึกษา				t
		ชั้นปีที่3 N=51		ชั้นปีที่4 N=66		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ท่านทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ได้สำเร็จทันเวลาที่กำหนดไว้	4.15	.54	4.31	.55	-1.567
2	ท่านให้ความเอาใจใส่ต่อการเรียนภาคทฤษฎีอย่างสม่ำเสมอ	4.03	.56	3.90	.60	1.193
3	ท่านมีความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทุกครั้ง	4.19	.56	3.89	.55	2.885
4	ท่านให้ความสำคัญต่อผู้ป่วยและดูแลเอาใจใส่อย่างดี	4.33	.68	4.12	.66	1.686
5	ท่านได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพอยู่เสมอ	3.62	.66	3.57	.60	.438
6	ท่านคิดว่าจะรับผิดชอบต่อผลที่เกิดจากการกระทำของตนทุกครั้ง	4.31	.50	4.19	.56	1.162
7	ท่านเป็นคนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน	4.25	.59	4.09	.62	1.436
8	ท่านมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบก่อนขึ้นฝึกภาคปฏิบัติทุกครั้ง	3.54	.57	3.50	.66	.420
9	ท่านได้มีการวางแผนการเรียนอย่างต่อเนื่องทุกวิชา	3.39	.63	3.34	.64	.366
10	ท่านปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจอย่างเคร่งครัด	3.64	.61	3.60	.76	-.437
11	ท่านสามารถเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเรียนได้	3.62	.65	3.93	.55	-1.039*
12	ท่านสามารถปรับปรุงงานในหน้าที่ให้เกิดผลดีทั้งต่อตนเองและส่วนรวม	3.74	.59	3.93	.55	-1.826*
13	ท่านมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานทุกครั้ง	3.49	.50	3.59	.58	-.983
รวม		3.88	.34	3.88	.34	.523

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่า ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน มีลักษณะความเป็นผู้นำในด้านความรับผิดชอบในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาพยาบาลตำรวจที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกันจะมีลักษณะความเป็นผู้นำในด้านความสามารถเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเรียน และด้านความสามารถปรับปรุงงานในหน้าที่ให้เกิดผลดีทั้งต่อตนเองและส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในข้ออื่นๆ ไม่มีแตกต่างกัน

ตาราง 10 การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจใน
ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน

ด้านมนุษยสัมพันธ์		ชั้นปีที่ศึกษา				t
		ชั้นปีที่ 3 N=51		ชั้นปีที่4 N=66		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
14	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยอย่างดีด้วยความเต็มใจ	4.37	.63	4.31	.68	.363
15	ท่านให้ความเป็นกันเองกับผู้ป่วยทุกครั้งที่ท่านได้ทำการพยาบาล	4.31	.61	4.10	.63	.441
16	ท่านให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยและผู้ร่วมงานโดยไม่หวังผลตอบแทน	4.31	.76	4.43	.53	-.317
17	ท่านยอมรับและเข้าใจในความแตกต่างของเพื่อน	4.23	.61	4.27	.64	-.766
18	ท่านสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	3.94	.50	4.03	.70	1.255
19	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางวิทยาลัยพยาบาลตำรวจจัดขึ้นทุกครั้ง	4.01	.67	3.84	.76	.562
20	ท่านได้มีส่วนช่วยประสานให้การทำงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ทุกครั้งที่ทำงานกลุ่ม	3.88	.62	3.81	.60	1.766
21	ท่านมีส่วนกระตุ้นให้เพื่อนได้แสดงความคิดเห็นทุกครั้งที่มีการประชุมกลุ่ม	3.84	.78	3.75	.80	.577
22	ท่านปฏิบัติตนในการเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับเสมอ	3.72	.69	3.75	.65	-.255
23	ท่านมีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่มีความเอื้ออาทรทุกครั้งที่ทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.82	.62	3.74	.58	.720
24	ท่านเต็มใจช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งที่ได้รับการร้องขอ	4.37	.56	4.33	.59	1.030
รวม		4.07	.40	4.03	.40	.511

จากตาราง 10 แสดงว่าลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจจำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน มีลักษณะความเป็นผู้นำในด้านมนุษยสัมพันธ์ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจด้านความสามารถในการตัดสินใจ จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน

ด้านความสามารถในการตัดสินใจ		ชั้นปีที่ศึกษา				t
		ชั้นปีที่ 3 N=51		ชั้นปีที่4 N=66		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
25	ท่านได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบก่อนการตัดสินใจในการแนะนำผู้ป่วยทุกครั้ง	4.01	.64	3.93	.62	.675
26	การตัดสินใจของท่านทุกครั้งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผล	3.96	.59	3.89	.65	.566
27	ท่านคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาทุกครั้งก่อนการตัดสินใจใดๆเสมอ	4.03	.59	4.01	.59	.216
28	ท่านสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางที่เกิดประโยชน์แก่ผู้รับบริการให้มากที่สุด	3.98	.64	3.96	.52	.099
29	ก่อนตัดสินใจทุกครั้งท่านจะพิจารณาหาทางเลือกหลายๆทางเสมอ	3.94	.61	3.90	.57	.291
30	ท่านรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมทีมก่อนตัดสินใจทุกครั้ง	4.11	.58	4.16	.59	-.443
31	ผลที่เกิดจากการตัดสินใจของท่านสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานได้	3.76	.51	3.72	.62	.348
32	ท่านสามารถวินิจฉัยปัญหาของผู้ป่วยและให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	3.54	.50	3.60	.60	-.544
33	ท่านมีการกำหนดแผนการทำงานและเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	3.60	.53	3.63	.59	-.268
34	ท่านได้มีการระดมความคิดจากทีมงานก่อนแล้วจึงนำมาหาข้อสรุปก่อนการตัดสินใจทุกครั้ง	3.72	.63	3.81	.69	-.740
รวม		3.87	.38	3.86	.38	0.33

จากตาราง 11 แสดงว่า ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจจำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน ลักษณะความเป็นผู้นำในด้านความสามารถในการตัดสินใจในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน

ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์		ชั้นปีที่ศึกษา				t
		ชั้นปีที่3 N=51		ชั้นปีที่4 N=66		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
35	ท่านได้นำแนวคิดใหม่ๆ มาปรับประยุกต์ใช้ในการเรียนและการฝึกปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม	3.60	.53	3.63	.64	-.255
36	ท่านมีการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการเสมอ	3.64	.65	3.54	.61	.862
37	ท่านมักแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์	3.76	.55	3.54	.66	1.911
38	ท่านยอมรับในสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติการพยาบาลและการรักษา	4.35	.55	4.16	.54	1.816
39	ท่านได้แสดงความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ	3.80	.60	3.72	.64	.656
40	ท่านได้พึ่งพาตนเองทุกครั้งในการแก้ปัญหาทางการเรียนและการฝึกปฏิบัติการพยาบาล	3.86	.63	3.87	.62	-.137
41	ท่านสามารถอธิบายหรือเสนอความคิดเห็นที่แปลกใหม่และเป็นประโยชน์ต่อทีมงานเสมอ	3.56	.72	3.59	.65	-.174
42	ท่านเป็นผู้ที่ชอบทดลองปฏิบัติในสิ่งที่คิดว่าแปลกใหม่และนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนของท่าน	3.47	.61	3.48	.61	-.125
43	ท่านมีส่วนสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลรุ่นน้องได้ประจักษ์รู้คิดค้นนวัตกรรมมาใช้ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล	3.64	.82	3.63	.67	.078
44	ท่านนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปคิดริเริ่มหาวิธีแก้ไขและปรับปรุงการเรียนและการปฏิบัติการพยาบาล	3.68	.70	3.65	.69	.267
รวม		3.74	.42	3.68	.41	.705

จากตาราง 12 แสดงว่าลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจจำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน มีลักษณะความเป็นผู้นำด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในด้านจริยธรรม
จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน

ด้านจริยธรรม		ชั้นปีที่ศึกษา				t
		ชั้นปีที่3 N=51		ชั้นปีที่4 N=66		
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
45	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยหรือผู้มารับบริการด้วยความรู้สึกเอาใจเขามาใส่ใจเรา	4.62	.52	4.51	.56	1.101
46	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยหรือผู้ที่มารับบริการด้วยอัธยาศัยไมตรีที่ดีทุกครั้ง	4.60	.60	4.46	.61	1.217
47	ท่านให้การพยาบาลกับผู้ป่วยได้ถูกต้องตามหลักวิชาการทุกครั้ง	3.92	.62	3.89	.58	.309
48	ท่านได้ทุ่มเทและมีความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติ การพยาบาล	4.23	.61	4.31	.50	1.223
49	ทุกครั้งที่ท่านได้ปฏิบัติกรพยาบาลท่านจะให้ กำลังใจแก่ผู้ป่วยเสมอ	4.45	.64	4.36	.67	.245
50	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน	4.56	.60	4.53	.53	-.339
51	ท่านได้อุทิศเวลาในการดูแลผู้ป่วย	4.35	.65	4.40	.49	1.309
52	ท่านให้ความเคารพต่อครูอาจารย์ตลอดจนนักศึกษาและพยาบาลรุ่นพี่	4.54	.57	4.51	.50	.711
53	ท่านปฏิบัติตามกรอบจรรยาบรรณของวิชาชีพพยาบาลมาโดยตลอด	4.35	.62	4.31	.58	.363
54	ท่านเป็นผู้ที่รักษาความลับของผู้ป่วยโดยถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	4.23	.76	4.06	.67	.527
รวม		4.62	.52	4.33	.40	1.434

จากตาราง 13 แสดงว่า ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ จำแนกตามชั้นปีที่ต่างกัน มีลักษณะความเป็นผู้นำด้านจริยธรรมในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ปีการศึกษา 2544 สรุปสาระสำคัญของการค้นคว้า การอภิปราย และข้อเสนอแนะ ได้ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ปีการศึกษา 2544 ในด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และด้านจริยธรรม ของนักศึกษาพยาบาลตำรวจชั้นปีที่ 3 กับนักศึกษาพยาบาลตำรวจชั้นปีที่ 4

วิธีดำเนินการค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลตำรวจชั้นปีที่ 3 จำนวน 51 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 66 คน รวม 117 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2544

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจใน 5 ด้านรวมข้อคำถามทั้งสิ้น จำนวน 54 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 โดยแจกแบบสอบถาม พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจ แล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 117 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งแบบสอบถามได้รับกลับมานั้นเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติคำนวณค่าต่าง ๆ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for win 7.5

(Statistical Package for the Social Sciences) โดยดำเนินการดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่1 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปีหาความถี่และค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามตอนที่2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจในภาพรวม รายด้านและรายข้อ
3. เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจจำแนกตามชั้นปี โดยใช้การทดสอบค่า ที (t – test)

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ จำนวน 117 คน ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 56.4 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6
2. นักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ มีลักษณะความเป็นผู้นำ ในด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และด้านจริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน
3. นักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีลักษณะความเป็นผู้นำในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจทั้ง 5 ด้าน คือด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าสรุปประเด็นนำไปสู่การอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจมีลักษณะความเป็นผู้นำในภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่านักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ มีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากการที่วิทยาลัยพยาบาลตำรวจมีวัตถุประสงค์ประการหนึ่งคือ การพัฒนาความเป็นผู้นำให้กับนักศึกษาพยาบาลในทุกด้าน โดยที่นักศึกษาพยาบาลตำรวจได้มีการกระทำการฝึกปฏิบัติการพยาบาลร่วมกัน และการอยู่ร่วมกันในหอพักนักศึกษา ซึ่งมีผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ จากการฝึกทักษะ เช่น ความร่วมมือในการทำงาน ความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การปฏิบัติตนในสังคม รวมทั้งมีทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นอกจากนั้นนักศึกษาพยาบาลตำรวจยังได้รับการปลูกฝังอบรมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากคณาจารย์ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ประกอบกับลักษณะของวิชาชีพพยาบาล ที่จำเป็นต้องพัฒนาพยาบาลให้มีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำที่จะต้องพัฒนาวิชาชีพ และสำนึกแห่งความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อตนเองต่อสังคมอันจะนำไปสู่ความเป็นผู้นำในวิชาชีพพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรวรรณ ทองสง (2540 : บทคัดย่อ) กล่าวถึงการพัฒนาที่ภาวะผู้นำทางการพยาบาล พบว่าบริบททางสังคม วัฒนธรรมไทย ที่มีผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำ ส่วนหนึ่งเป็นไปตามสภาพเงื่อนไขของสังคม และกระบวนการกล่อมเกลாத่างสังคม ประกอบกับการได้ศึกษาวิชาชีพพยาบาล ซึ่งมีส่วนปลูกฝังความสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ และการที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพพยาบาล สำหรับวิธีการพัฒนาตนเอง เพื่อเป็นผู้นำทางการพยาบาล เกิดจากการสำนึกรับผิดชอบต่อสถานภาพของวิชาชีพที่ต้องการพัฒนาวิชาชีพให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น แสดงให้เห็นว่าด้านจริยธรรมเป็นคุณลักษณะของความเป็นผู้นำที่นักศึกษาพยาบาลทุกคนพึงมีทั้งนี้เพราะวิชาชีพพยาบาลเป็นงานที่ต้องการผู้ที่เข้าใจผู้ป่วย และมีเมตตา กรุณา ตลอดจนเอื้ออาทร ต่อเพื่อนมนุษย์ นอกจากนั้นยังต้องมีจริยธรรมต่อวิชาชีพพยาบาลเพื่อปกป้องสิทธิของมนุษย์ชนของผู้รับบริการและป้องกันการเสียเปรียบอันจะเกิดขึ้นในวิชาชีพพยาบาล(นันทนา น้าฝน 2536 : 23) ซึ่งการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจนั้นได้จัดให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 เรียนวิชาจริยศาสตร์สำหรับพยาบาล และวิชาพัฒนาการพยาบาล ซึ่งเป็นวิชาบังคับในหมวดพื้นฐานวิชาชีพพยาบาล (วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. 2538 :125) และในการจัดการศึกษา

ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัตินั้น วิทยาลัยพยาบาลตำรวจได้จัดการศึกษาโดยยึดหลักจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิชาชีพพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ.2528 (สภาการพยาบาล. 2540 : 6) ที่ได้กำหนดข้อบังคับควบคุมการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โดยผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ต้องรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของระจิตร์ นิคมรัฐ และคณะ (2530 : 45) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ พบว่านักศึกษาทุกชั้นปีมีพฤติกรรม ด้านความเมตตา กรุณาอยู่ในลักษณะที่พึงประสงค์ จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้นักศึกษาพยาบาลตำรวจมีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ส่วนในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ถึงแม้ว่าจะมีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก แต่ก็ยังมีค่าเฉลี่ยที่น้อยกว่าด้านอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนอกจากการเรียนการสอนภาคทฤษฎีแล้ว นักศึกษาพยาบาลยังต้องมีการฝึกปฏิบัติงานซึ่งเป็นไปตามกำหนดไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน โดยเฉพาะการปฏิบัติด้านการพยาบาลผู้ป่วยบนหอผู้ป่วย ซึ่งนักศึกษาต้องทำรายงาน เกี่ยวกับการให้การพยาบาลต่างๆเป็นจำนวนมาก และการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยอย่างหนักนั้น เป็นแบบที่จะต้องเชื่อฟังคำสั่งและปฏิบัติตามโดยตลอด การออกความคิดเห็นต่างๆมีน้อยและการออกความคิดเห็นใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการให้การพยาบาลผู้ป่วย อาจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและสร้างความไม่พอใจให้แก่ผู้อื่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจทำให้ความคิดริเริ่มที่จะทำสิ่งแปลกใหม่ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับ อารี พันธุ์มณี (2540 : 130-133) ที่กล่าวถึงอุปสรรคของความคิดสร้างสรรค์คือการยอมรับหรือติดอยู่กับรูปแบบหรือการกระทำเดิมที่เคยทำเป็นประจำโดย ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ การมองความคิดใหม่ การเปลี่ยนแปลงใหม่เป็นเรื่องเบื่อหน่ายสร้างความรำคาญและเพิ่มปัญหา

2. นักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีลักษณะความเป็นผู้นำ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ว่านักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจที่มีสถานภาพทางการศึกษาต่างกัน มีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาพยาบาลตำรวจชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่จะมีอายุที่ใกล้เคียงกันคืออยู่ในระหว่าง 21-25 ปี อันเป็นผลที่ทำให้มีศักยภาพและความสามารถที่ใกล้เคียงกันและนักศึกษาพยาบาลตำรวจทุกคนต้องเข้าโครงการปรับพื้นฐานและพัฒนาบุคลิกภาพก่อนเข้าศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเพื่อเป็นการเสริมสร้างความคุ้นเคย และลดช่องว่างระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องและคณาจารย์ (วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. 2538 : 43) ตลอดจนได้รับการหล่อหลอมปลูกฝังตั้งแต่เริ่มเข้ามาศึกษาในชั้นปีที่ 1 ซึ่งนักศึกษาทุกคนต้องกล่าวคำปฏิญาณตนที่ว่า “ จะเป็นผู้ที่มีความเมตตา กรุณา ต่อผู้ป่วยเจ็บ มีความเสียสละรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติกรงานโดยเต็มกำลังความสามารถจะเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ในเรื่องส่วนตัวและความลับ

ของครอบครัวของผู้ที่อยู่ในความดูแล จะตั้งใจใฝ่ศึกษาศิลปะและวิทยาการตลอดจนตั้งตนอยู่ในศีลธรรมอันดี เพื่อมาตรฐานและเกียรติคุณแห่งวิชาชีพสืบไป จะแผ่ขยายเกียรติคุณแห่งหมู่คณะและวิชาชีพให้ไพศาล จะสมานสามัคคีพลีประโยชน์เพื่อส่วนรวม" และนอกจากนั้นนักศึกษาพยาบาลตำรวจยังได้รับการปลูกฝังจากคณาจารย์ด้านเจตคติในเรื่องจริยธรรมและเป็นตัวอย่างในด้านการมีความประพฤติส่วนตัวดี การงานดีมีเมตตากรุณาซื่อสัตย์สุจริตเสียสละโอบอ้อมอารีต่อผู้อื่น ตั้งแต่เริ่มเข้ามาศึกษาในเรื่องคุณธรรมจรณยาบรรณวิชาชีพ ที่ได้สอดแทรกไว้ในทุกวิชาที่สอนและในโอกาสอันสมควร ประกอบกับลักษณะของวิชาชีพที่จะต้องออกไปปฏิบัติงานเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ต้องการพยาบาลที่มีลักษณะของความเป็นผู้นำ ซึ่งวิทยาลัยพยาบาลตำรวจได้จัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาพยาบาลตำรวจมีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในวิชากลุ่มพลวัต (Group Dynamics) ที่นักศึกษาเรียนในชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แคมณี และคนอื่นๆ (2522 : 6) ที่กล่าวว่ากระบวนการกลุ่ม และการฝึกอบรมช่วยพัฒนาบุคคลให้มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ และมีความร่วมมือในการทำงาน มีความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การปฏิบัติตนในสังคม รวมทั้งมีทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นอกจากนี้คณาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจยังได้มีการส่งเสริม พัฒนา แนะนำ เสนอแนะให้นักศึกษาพยาบาลตำรวจได้พัฒนาคุณลักษณะของความเป็นผู้นำอย่างต่อเนื่องโดยจัดให้มีงานด้านกิจกรรมนักศึกษาซึ่งดำเนินการโดยนักศึกษาใน 2 ลักษณะคือ (วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. 2538 : 58)

1.) กิจกรรมที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการนักศึกษา มีประธานนักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบประสานในการจัดกิจกรรมต่างๆทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ซึ่งเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตร ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแล และแนะนำของฝ่ายปกครอง

2.) กิจกรรมที่ดำเนินการโดยชมรมต่างๆตามระเบียบวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ว่าด้วยกิจกรรมเสริมหลักสูตรของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ พ.ศ.2529 มี 5 ชมรมคือ ชมรมภาษาหนังสือและโสต ชมรมกีฬา ชมรมสวัสดิการ ชมรมดนตรี และชมรมพุทธศาสนา ซึ่งกิจกรรมของชมรมต่างๆเหล่านี้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลและแนะนำของคณะกรรมการกิจกรรมและสวัสดิการนักศึกษาโดยมีประธานกรรมการกิจกรรมและสวัสดิการนักศึกษาเป็นผู้ประสานงานและมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษา โดยจะมีนักศึกษาทุกชั้นปีเป็นสมาชิกของชมรม

จากเหตุผลดังกล่าวจึงอาจจะส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลตำรวจชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีลักษณะความเป็นผู้นำในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจพบว่า นักศึกษาพยาบาลตำรวจมีลักษณะความเป็นผู้นำในด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้าน

จริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งพิจารณารายด้านพบว่าลักษณะความเป็นผู้นำในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ดังนั้นวิทยาลัยพยาบาลตำรวจจึงควรมีการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้กับนักศึกษาพยาบาลตำรวจ โดยการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ คือต้องยึดผู้เรียนเป็นหลักโดยมีพื้นฐานอยู่บนความเป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 22 ที่กล่าวว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 12) โดยจัดให้นักศึกษามีโอกาสสัมผัสกับความเป็นจริงเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ การเรียนการสอนควรจัดให้นักศึกษามีประสบการณ์ตรง รู้จักคิดหาเหตุผล และนำประสบการณ์ของนักศึกษามาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน ตลอดจนเชื่อมโยงประสบการณ์หรือความรู้ให้กลมกลืนสอดคล้องกับสถานการณ์จริงและส่งเสริมด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความรู้ ความสามารถ แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมโดยการเลือกวิธีสอนซึ่งอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาวิชาและสภาพของนักศึกษา และจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพของนักศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พัฒนาตัวเองในด้านประสบการณ์ชีวิตความเป็นผู้นำในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (อำพล จินดาวัฒน์. 2541 : 33)

2. จากผลการเปรียบเทียบนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีลักษณะความเป็นผู้นำด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีโอกาสที่จะพัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นผู้นำด้านวิชาชีพ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่สมควรจะต้องพยายามให้คงคุณลักษณะของความเป็นผู้นำนี้ตลอดไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ กับนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลอื่นๆของรัฐ
3. ควรศึกษาการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ซึ่งอาจจะเป็นการวิจัยเชิงทดลอง การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ ทวีชาติวิทยากุล. (2530). การวิเคราะห์องค์ประกอบของความรับผิดชอบของนิสิตปริญญาตรี สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของนิสิตและอาจารย์. วิทยานิพนธ์นิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กวี วงศ์พุ่ม. (2542). ภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: พี.เค.อินเตอร์พริ้นท์.
- กิตติ ตยัคคานนท์. (2532). เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : หจก. ท็อปพริ้นท์.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2539). ลักษณะชีวิตสู่ความสำเร็จ 2. กรุงเทพฯ : ชัดเชสมิเดีย จำกัด.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2541,มกราคม – มิถุนายน). "ผู้นำกับการสร้างเสริมจริยธรรม," วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส. 11(1) : 11 - 16
- ขวัญฤดี ขำสอนสัตย์. (2542). การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คมเพชร จัตรศุกกุล. (2530). กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จินตนา จันทรโคตร. (2530). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความสามารถในการตัดสินใจของการพยาบาลหัวหน้าตึก ในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ คม. (พยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จุมพล หนิมพานิช. (2539). "ความเป็นผู้นำ" ใน เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหาร. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- ดวงพร ศรีจันทวงศ์. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา และสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยกับภาวะผู้นำของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์นิพนธ์ พย.ม (พยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ทิตนา แคมณี และคนอื่นๆ. (2522). กลุ่มสัมพันธ์:ทฤษฎีและแนวปฏิบัติเล่ม1. กรุงเทพฯ : บุรพาติลปการพิมพ์.

- ธัมมน นามวงษ์. (2540). ผลการสอนการพยาบาลโดยใช้กรณีศึกษาต่อความสามารถในการตัดสินใจในการพยาบาลที่เน้นจริยธรรมและการดูแลด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยระยะสุดท้ายของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ พย.ม (พยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธิติมา จำปรัตน์. (2533). ความสัมพันธ์ระหว่างการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาล) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- นันทนา ธรรมบุศย์. (2538, สิงหาคม-กันยายน). "คุณสมบัติของผู้ในยุคใหม่," วารสารแนว. 29 (160) : 23-26.
- นันทนา น้าฝน. (2536). พฤติกรรมการสอนของอาจารย์พยาบาลในตึกผู้ป่วยตามการรับรู้และความคาดหวังของนักศึกษาในสถาบันการศึกษพยาบาล. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- บุญเดือน ปันแสง. (2535). ผลการใช้กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ประคอง กรรณสูตร. (2538). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรารักษ์ทิพย์ อุจะรัตน์ และฉวีวรรณ โพธิ์ศรี. (2540, เมษายน-มิถุนายน). "พฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล," วารสารพยาบาลศาสตร์. 15(4) : 53-58.
- วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. (2538). รายงานการประเมินตนเองเพื่อการรับรองสถาบันการศึกษาวิชาการพยาบาลและผดุงครรภ์. กรุงเทพฯ : สำนักงานแพทย์ใหญ่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. ถ่ายเอกสาร
- พรพรรณ สมินทร์ปัญญา. (2539). พฤติกรรมการตัดสินใจของหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ส.ด. (สาธารณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- พิศมัย เสรีจรกิจเจริญ. (2536). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการตัดสินใจของหัวหน้าสถานเอนามัย. วิทยานิพนธ์ วท.ม (สาธารณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ฟาริดา อิบราฮิม. (2537). สาระการบริหารการพยาบาล. กรุงเทพฯ : สามเจริญพาณิชย์.

- ภาติษฐา อ่อนดี. (2539). *ทักษะทางสังคมกับการปฏิบัติงานและมนุษยสัมพันธ์ของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลศิริราช*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มัญชุภา ว่องวีระ. (2541). *จริยธรรมกับการพยาบาล*. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- เมธี ปิลันธนานนท์. (2535). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พิทักษ์อักษร.
- ยุพดี สมบูรณ์สิน. (2541). *กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ระจิตร์ นิคมรัฐและคณะ. (2530). *การศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์*. กรุงเทพฯ : กองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.
- รศนา อักษรกิจ. (2537). *กระบวนการแก้ปัญหาและตัดสินใจเชิงวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนา ทองสวัสดิ์. (2531). *วิชาชีพการพยาบาล*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานฉบับ พ.ศ.2525*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- เรมวอล นันท์สุภาวัฒน์. (2542). *ภาวะผู้นำทางการพยาบาลในองค์กร*. เชียงใหม่ : นพบุรีการพิมพ์
- วรรณิ จันทรสว่าง และสุภาณี อ่อนชื่นจิตร. (2536). *คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วรรณารถ แสงมณี. (2538, พฤษภาคม – มิถุนายน). "ผู้นำกับการบริหารงานในองค์กร", *วารสารเพิ่มผลผลิต*. 33(9) : 19-26.
- วรวรรณ ทองสง. (2540). *การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลของรองศาสตราจารย์ ดร.สายหยุดนิยมวิภาต*. วิทยานิพนธ์ พย.ม(พยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2541,สิงหาคม). "ความคิดสร้างสรรค์ : ศักยภาพที่เสริมสร้างพัฒนาได้" *วารสารวิชาการ*. 1(8) : 25.
- วิภาดา คุณาวิจิตกุล. (2539, มกราคม – มีนาคม). "ปฏิณกะ : ผู้นำทางการพยาบาลและโลกาภิวัตน์," *พยาบาลสาร*. 23(1) : 50 – 52.
- วัชร ฐวธรรม. (2539). *จิตวิทยาพัฒนาบุคลิกภาพ*. (53 กลยุทธ์เสริมพลังตน) กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พลชัย.

- วันทนา ถิ่นกาญจน์. (2539). *ศึกษามรรคนะภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ พย.ม(พยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วันเพ็ญ เลิศมงคลนาม. (2530). *การตัดสินใจสั่งการในการปฏิบัติงานของหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ คม.(พยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วารี ศิริเจริญ. (2536, เมษายน). "การทดลองใช้ชุดการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่1," *วารสารวิจัยสนเทศ*. 13(15):3.
- วิจิตร อาวะกุล. (2527). *เทคนิคมนุษยสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: อ.อิทธิพล.
- วิเชียร ทวีลาภ. (2537). *นิเทศการพยาบาล*. กรุงเทพฯ: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ. (2539). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: วนสิทธิ์พัฒนา.
- สภาการพยาบาล. (2540). *พระราชบัญญัติวิชาชีพพยาบาลและผดุงครรภ์ พ.ศ.2528(แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่2)*. กรุงเทพฯ: เดอะเบสท์กราฟฟิค แอนปรินท์ จำกัด.
- สิวลี ศิริไธ. (2537). *จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจินต์ วิจิตรกาญจน์. (2529). "แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรพยาบาล," ใน *เอกสารประกอบการสอน ชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพการพยาบาล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- W/สุดา ทัพสุวรรณ. (ม.ป.ป.). "หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา", ใน *เอกสารประกอบการสอนวิชาภาวะผู้นำ*. ภาควิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพร พวงวรพันธ์. (2533). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเรียนรู้ทางการพยาบาลกับพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล*. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (พยาบาล) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สุพล วังสินธุ์. (2538, มกราคม). "ยุทธวิธีเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์", *วารสารแนะแนว*. 29 (156) :35-36
- สุพัทธา สุภาพ. (2536). *เทคนิคการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธรรมนิติ.
- สุรัฐ ศิลปอนันต์. (2537). *มนุษยสัมพันธ์ในการบริหาร*. เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและระบบบริหารการศึกษา หน่วยที่ 1-8. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุรัฐ ศิลปอนันต์. (2537). *มนุษย์สัมพันธ์ในการบริหาร*. เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและระบบบริหารการศึกษา หน่วยที่ 1-8. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- อติญาณ์ ตรีเกษตรริน. (2543). *การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้นำสำหรับนักศึกษาพยาบาล*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด.(การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณ รักธรรม และคณะ. (ม.ป.ป.). *คู่มือการนำคำนิยามที่พึงประสงค์ไปสู่การปฏิบัติกลุ่มนักบริหาร*. ม.ป.พ.
- อาภา โลจายะ. (2535). *พฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลสภากาชาดไทยตามความคิดเห็นของผู้บริหารพยาบาลและอาจารย์พยาบาล*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อารี เพชรสุด. (2530). *มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อารี พันธุ์มณี. (2540). *คิดอย่างสร้างสรรค์*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ แกรมมี่ .
- อำพล จินดาวัฒนะ. (2541). *ส่องกกล้องมองวิทยาลัย*. นนทบุรี : ยุทธินทร์การพิมพ์.
- อุดม สุภาไตร และสมจิตต์ กาญจนโกสิน. (2530). *"วิชาชีพการพยาบาลกับคุณภาพชีวิต," เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพการพยาบาล*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เอมอร กฤษณะรังสรรค์. (2537). *ผลของการฝึกอบรมตามหลักไตรสิกขาต่อความรับผิดชอบในหน้าที่ของนักศึกษาวิชาชีพครูสถาบันราชภัฏ*. วิทยานิพนธ์ ค.ด.(การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- Albano, Charles. (1987). *The effects of An Experimental Training Program on The Creative Thinking of Adults*. Doctor's Thesis. Temple University.
- Helberg, Susan L. (1995, March). "A Study of Teacher' Shared Decision-Making Staff," *Dissertation Abstracts International*. 55(09) : 2796 – A.
- Irurita, F.V. (1994, September). " Optimism, Values and Commitment as forces in Nursing Leadership," *Journal of Nursing Administraion*. 24 (9) : 61 – 70.
- Marriner, Ann. (1980). *Guide to Nursing Management*. St. Louis : The C.V. Mosby Company.

- Owens, Robert G. (1987). *Organizational Behavior in Education*. 3rd ed. New Jersey : Prentice-Hall.
- Schmidt, J.A. (1985, September). "Older and Wiser? A Longitudinal Study of the Impact of College on Intellectual Development," *Journal of College Student Personnel*. 26 (5) : 388 – 394.
- Stuart-Kotze, Robin and rich Roskin. (1983). *Success Guide to Managerial Achievement*. Verginia : Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลพยาบาลตำรวจ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โดยสอบถามนักศึกษาพยาบาลตำรวจชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งจะนำไปใช้ในการปลูกฝังและอบรมให้นักศึกษาพยาบาลตำรวจ มีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิตบัณฑิตพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจให้มีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ เมื่อสำเร็จการศึกษาต่อไป ซึ่งการตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการเรียนของนักศึกษาแต่ประการใด ดังนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาจากผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถามด้วยความเป็นจริงมากที่สุด

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

พ.ต.ท.หญิง

(ลัดดาวัลย์ สวัสดิ์รักษกุล)

นิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ 5 ด้าน คือด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม รวม 54 ข้อ

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ☐ ที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ท่านเป็นนักศึกษาพยาบาลตำรวจ

☐ ชั้นปีที่ 3

☐ ชั้นปีที่ 4

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ
ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการตัดสินใจ
ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจริยธรรม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือ ตามระดับการปฏิบัติของท่าน

ข้อที่	ลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านความรับผิดชอบ					
1	ท่านทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ได้สำเร็จทันเวลาที่กำหนดไว้					
2	ท่านให้ความเอาใจใส่ต่อการเรียนภาคทฤษฎีอย่างสม่ำเสมอ					
3	ท่านมีความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทุกครั้ง					
4	ท่านให้ความสำคัญต่อผู้ป่วยและดูแลเอาใจใส่อย่างดี					
5	ท่านได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพอยู่เสมอ					
6	ท่านคิดว่าจะรับผิดชอบต่อผลที่เกิดจากการกระทำของตนทุกครั้ง					
7	ท่านเป็นคนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน					
8	ท่านมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบก่อนขึ้นฝึกภาคปฏิบัติทุกครั้ง					
9	ท่านได้มีการวางแผนการเรียนอย่างต่อเนื่องทุกวิชา					
10	ท่านปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิทยาลัยพยาบาลตำรวจอย่างเคร่งครัด					
11	ท่านสามารถเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเรียนได้					
12	ท่านสามารถปรับปรุงงานในหน้าที่ให้เกิดผลดีทั้งต่อตนเองและส่วนรวม					
13	ท่านมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานทุกครั้ง					
	<u>ด้านมนุษยสัมพันธ์</u>					
14	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยอย่างดีด้วยความเต็มใจ					
15	ท่านให้ความเป็นกันเองกับผู้ป่วยทุกครั้งที่ท่านได้ทำการพยาบาล					
16	ท่านให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยและผู้ร่วมงานโดยไม่หวังผลตอบแทน					

ข้อที่	ลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17	ท่านยอมรับและเข้าใจในความแตกต่างของเพื่อน					
18	ท่านสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
19	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ จัดขึ้นทุกครั้ง					
20	ท่านได้มีส่วนช่วยประสานให้การทำงานบรรลุตาม วัตถุประสงค์ทุกครั้งทั้งที่ทำงานกลุ่ม					
21	ท่านมีส่วนกระตุ้นให้เพื่อนได้แสดงความคิดเห็นทุก ครั้งที่มีการประชุมกลุ่ม					
22	ท่านปฏิบัติตนในการเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับเสมอ					
23	ท่านมีส่วนช่วย ให้เกิดบรรยากาศที่มีความเอื้ออาทร ทุกครั้งทั้งที่ทำงานร่วมกับผู้อื่น					
24	ท่านเต็มใจช่วยเหลือเพื่อนทุกครั้งที่ได้รับการร้องขอ					
	ด้านความสามารถในการตัดสินใจ					
25	ท่านได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบ ก่อนการตัดสินใจในการแนะนำผู้ป่วยทุกครั้ง					
26	การตัดสินใจของท่านทุกครั้งตั้งอยู่บนพื้นฐานของ ความเป็นเหตุเป็นผล					
27	ท่านคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาทุกครั้ง ก่อนตัดสินใจทำการใด ๆ เสมอ					
28	ท่านสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางที่เกิดประโยชน์ แก่ผู้รับบริการให้มากที่สุด					
29	ก่อนตัดสินใจทุกครั้งท่านจะพิจารณาหาทางเลือก หลายๆทางเสมอ					
30	ท่านรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมทีมก่อนตัดสินใจทุก ครั้ง					
31	ผลที่เกิดจากการตัดสินใจของท่านสามารถนำไปสู่ การปฏิบัติงานได้					
32	ท่านสามารถวินิจฉัยปัญหาของผู้ป่วยและให้การ พยาบาลได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ					
33	ท่านมีการกำหนดแผนการทำงานและเลือกใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์					
34	ท่านได้มีการระดมความคิดจากทีมงานก่อนแล้วจึงนำ มาหาข้อสรุปก่อนการตัดสินใจทุกครั้ง					

ข้อที่	ลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
35	ท่านได้นำแนวคิดใหม่ ๆ มาปรับประยุกต์ใช้ในการเรียนและการฝึกปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม					
36	ท่านมีการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการเสมอ					
37	ท่านมักแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์					
38	ท่านยอมรับในสิ่งใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติ การพยาบาลและการศึกษา					
39	ท่านได้แสดงความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ					
40	ท่านได้พึ่งพาตนเองทุกครั้งในการแก้ปัญหาทางการเรียนและการฝึกปฏิบัติการพยาบาล					
41	ท่านสามารถอธิบายหรือเสนอความคิดเห็นที่แปลกใหม่ และเป็นประโยชน์ต่อทีมงานเสมอ					
42	ท่านเป็นผู้ที่ชอบทดลองปฏิบัติในสิ่งที่คิดว่าแปลกใหม่ และนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนของท่าน					
43	ท่านมีส่วนสนับสนุนให้นักศึกษาพยาบาลรุ่นน้องได้ประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรมมาใช้ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล					
44	ท่านนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปคิดริเริ่มหาวิธีแก้ไขและปรับปรุงการเรียนและการฝึกปฏิบัติการพยาบาล					
	<u>ด้านจริยธรรม</u>					
45	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยหรือผู้มารับบริการด้วยความรู้สึกเอาใจเขามาใส่ใจเรา					
46	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยหรือผู้มารับบริการด้วยอัธยาศัยไมตรีที่ดีทุกครั้ง					
47	ท่านให้การพยาบาลกับผู้ป่วยได้ถูกต้องตามหลักวิชาการทุกครั้ง					
48	ท่านได้ทุ่มเทและความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาล					

ข้อที่	ลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
49	ทุกครั้งที่ท่านได้ปฏิบัติกรพยาบาลท่านจะให้กำลังใจแก่ผู้ป่วยเสมอ					
50	ท่านปฏิบัติต่อผู้ป่วยทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน					
51	ท่านได้ใช้เวลาในการดูแลผู้ป่วย					
52	ท่านให้ความเคารพต่อครูอาจารย์ตลอดจนนักศึกษาและพยาบาลรุ่นพี่					
53	ท่านปฏิบัติตามกรอบจรรยาบรรณของวิชาชีพพยาบาลมาโดยตลอด					
54	ท่านเป็นผู้ที่รักษาความลับของผู้ป่วยโดยถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด					

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. พล.ต.ต. ไพโรจน์ จันทรมณี	ผู้บังคับการวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
2. พ.ต.อ.หญิง ดร.เรณูจิตร กลันทประ	รองผู้บังคับการวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
3. พ.ต.อ.หญิง ศิริพร เชนฐอง	พยาบาล(สบ.5) หัวหน้างานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ
4. ผศ.ดร.สุดา ทักษิณ	ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. นายประพนธ์ แยมทิม	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนท้าวหาด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

ภาคผนวก ค
หนังสือราชการ

ที่ ทม 1012/ ๒๐๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้บังคับการวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย พ.ต.ท.หญิงลัดดาวัลย์ สวัสดิ์รักษ์กุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน และ พ.ต.อ.หญิงเรืองจิตร กลั่นประเสริฐ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ พ.ต.ท.หญิงลัดดาวัลย์ สวัสดิ์รักษ์กุล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5664

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 20 ๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้บังคับการโรงพยาบาลตำรวจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย พ.ต.ท.หญิงลัดดาวัลย์ สวัสดิ์ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ พ.ต.อ.หญิงศิริพร เชมฐรง หัวหน้าพยาบาล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ พ.ต.ท.หญิงลัดดาวัลย์ สวัสดิ์ศรีกุล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5664

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ ๒๐ ๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดา ทัพสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย พ.ศ.ท.หญิงลัดดาวัลย์ สวัสดิ์รักษ์กุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ พ.ศ.ท.หญิงลัดดาวัลย์ สวัสดิ์รักษ์กุล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5664

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 20๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท้ายหาด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย พ.ศ.ท.หญิงลัดดาวัลย์ สวัสดิ์รักษ์กุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ประพจน์ แยมทิม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ ในวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ พ.ศ.ท.หญิงลัดดาวัลย์ สวัสดิ์รักษ์กุล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5664

โทรสาร. 258-4119

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	พันตำรวจโทหญิง ลัดดาวัลย์ สวัสดิ์รักษกุล
วัน เดือน ปีเกิด	8 กรกฎาคม 2493
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 126 (487/15) ถนนจรัสสินทวงศ์ 40 แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์(สบ.3) ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์กระดูก และอุบัติเหตุ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ สำนักงานแพทย์ใหญ่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ อำเภอปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2512	มัธยมศึกษาตอนปลาย (สายวิทยาศาสตร์) โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2516	ประกาศนียบัตรพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย (เทียบเท่า อนุปริญญา) โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์ และอนามัย กองแพทย์ กรมตำรวจ
พ.ศ. 2523	พยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ